

Domoljub

v Ljubljani, 4. maja 1939

Celo 52 • Štev. 18

Kmetje, pokonci glave!

Mnogo nad 20.000 zavednih slovenskih kmečkih mož, žena, fantov in deklet je prihitelo 30. aprila na kmečki tabor v Celju. Razen lanske mladinske prireditve, je bil ta zbor pač med največjimi tabori v slovenski zgodovini.

Na predvečer

Najprej moramo Celjane pohvaliti, ker so zelo lepo okrasili poslopja z narodnimi trobojnicami in s pomladanskim cvetjem. Hrib sv. Jožefa je bil ves v slavolokih, pravi zeleni gaj. Zvečer so igrali v mestnem gledališču Petančičevo igrano »Slovenskega kmeta« povest. Dvorana je bila nabito polna ljudstva in raznih odličnih osebnosti. Igra je pokazala borbo kmečkega stanu za svojo svobodo. Krasna predstava je v vseh navzočih vzbudila globoko ljubezen, pa tudi spoštovanje do prednikov-mučenikov.

Množice prihajajo

Za v soboto je dospelo v Celje zelo mnogo ljudi s podeželja, ki so uporabili ugodno priliko tudi za to, da opravijo pri sv. Jožefu na Hribu božjepotno pobožnost. V nedeljo pa so začeli prihajati v Celje taborjani na kmečkih vozovih, na kolesih, avtobusih in z vlaki. Glavne celjske ulice so bile kmalu prenapolnjene s slovenskim kmečkim življem. Večje skupine so korakale po celjskih ulicah ob zvokih godb, navdušenjo prepevajoč kmečko himno: »Mi smo slovenske zemlje oračiči.«

Vse celjske cerkve so bile že na vse zgozdaj polne podeželskih vernikov. Tudi po gostilnah je bilo že zarana živahno vrvenje, kar je ob takih prilikah razumljivo. Za pod zob so kmečki ljudje po stari navadi prinesli že z doma polne »cekarje« dobrih stvari, vendar se celjske okrepčevalnice vseh vrst tudi v tem pogledu niso mogle pritoževati.

Na hribu sv. Jožefa

Na Hribu sv. Jožefa še nisem bil, zato sem si ga hotel ogledati pred zborovanjem. Ne samo iz radovednosti, ampak tudi zato, ker sem imel tisti dan poročevalski posel, sem jo mahniti tja pred sprevedom, in tako, kakor neredki drugi, kršil dano povelje skupnega pohoda na taborišče.

Nekaj minut sem hodil po ravnem, nato me je vodila pot po stopnicah navzgor. Občudoval sem več postaj križevega pota; stara, a resnično vrednega popravila. Nato pa se je vrstil tja do vrha cel drevedni smrek, na katerih so ponosno plapolale trobojnice.

Pred cerkvijo sv. Jožefa so postavili oltar, nad njim pa velik križ in podobo sv. Jožefa. Na desni strani je stal lepo okrašen oder za odlične osebnosti. Radio Ljubljana je s posebnim avtomobilom pripeljal na Hrib vse potrebno za ojačanje in prenos govorov. Fantje reditelji so prostor med cerkvijo in odrom zaprli in so imeli zaradi tega precej posla.

Ob 9 je zvon sv. Jožefa začel vabiti, obenem so se od raznih strani oglasili topiči, ki so daleč naokrog sporočili, da se je spreved začel pomikati iz mesta v smeri taborišča. Na eni strani znamenje kmečke odvisnosti in suženjstva — podrtine gradu celjskih grofov, na drugi plati cerkev, oznanjevalka in zaščitnica svobode kmečkega stanu. Res nekaj izrednega! Graščinskega jarma ni več. In danes se tudi z one strani, kjer je pred stoletji graščakov bič mahal po hrbtu uboge kmečke pare, razlegajo čez hrib in plan mogočni streli topičev, naznanjajoč dan svobode, ki je slovenskemu kmetu nihče več vzeti ne sme in je tudi vzel ne bo.

Dve, tri o sprevedu

Ogromen spreved se je začel pomikati okrog 9 iz mesta izpred tako imenovane Glazije. Na čelu je korakala godba, takoj za njo je vozilo okrog 600 kolesarjev z okrašenimi kolesi, potem je šla celjska Železničarska godba ter mnogo gorenjskih, savinjskih, belokranjskih in koroških narodnih noš. In nato še tisoči drugih. Ta mogočen spreved se je kakor silen val pomikal po celjskih ulicah in šel skozi gost špalir občinstva. Kakor pisano polje so valovile po ulicah peestre narodne noše, katerih je bilo okrog 1000. V sprevedu smo opazili 12 praporov Kmečke zveze in osem godb, ki so igrale slovenske narodne koračnice. Mogočen spreved je prepeval z vsem navdušenjem slovenske pesmi in neprenehoma vzklikal našemu mlademu kralju in našemu narodnemu voditelju dr. Korošcu, pa tudi ministru Snoju in mnogim poslancem in drugim odličnikom, ki so najprej gledali spreved z balkona mestnega magistrata, potem pa krenili na taborni prostor.

Služba božja

Pravi slovenski človek začne vsako delo z Bogom. V tem se bistveno loči od tistih izkoreninjenec, ki pravijo, da so Slovenci, ki vero spoštujejo, v javnem življenju pa se je vendarle sramujejo, če je že naravnost ne sramote. Zato se je tudi veliko kmečko zborovanje na Hribu sv. Jožefa pričelo z molit-

vijo in sv. mašo. V imenu lavantinskega vladike, ki je bil zadržan zaradi birmanja v Ptuj, je pozdravil zborovalce stolni dekan dr. Cukala iz Maribora, želeč, da bi bilo zborovanje v čast božjo in tudi duhovna korist slovenskega kmečkega ljudstva in vse Jugoslavije. V krasnem verskem nagovoru je g. dekan pozval vse, da združijo svoje molitve z molitvami svojega škofa za blagor slovenskega kmeta. G. dekan je zaklical s pokojnim Slomškom: »Kdor hoče živeti in srečo imeti, naj dela veselo, pa moli naj vmes.« Za nami je torej moč in sila, kakor je nihče drugi nima na svetu. Zato se ne dajmo okužiti od tistega splošnega ozračja, ki ga mnogi širijo okrog sebe v črnogledem pričakovanju. Zatecimo se k sv. Jožefu, da nas bo varoval v viharjih valovih današnjega težkega življenja.

Po cerkvenem govoru se je pričela sveta maša, ki jo je daroval zastopnik g. škofa v spremstvu večjega števila gg. duhovnikov. Ogromne množice pa so s spremljevanjem godbe iskreno pele naše stare slovenske cerkvene pesmi.

Minister Snoj govori

Po končani službi božji se je začelo zborovanje, ki ga je izvrstno vodil predsednik Kmečke zveze poslanec Janez Brodar. Prvi je govoril minister Franc Snoj. Med drugim je ob viharjem odobravanju kmečkih množic povedal tudi sledeče:

Današnji tabor je manifestacija stanovske zavesti slovenskega kmeta, ki je tako lepo izražena v Kmetiski zvezi. V teh težkih časih, ko se mora vsak stan boriti za obstanek, je treba stanovsko zavest prav posebej gojiti. S to zavestjo je treba gojiti ljubezen do zemlje, do grude, do domače kmetijske hiše. Treba je vzbuditi in gojiti zdrav kmetijski ponos. Da ne bo slovenski kmetijski fant bežal v mesto, da ne bo zavidal tovarniškega delavca, ampak da bo ponosen na svoj kmetijski dom, na zemljo, ki jo obdeluje, na svoj kmetijski stan. To nalogo opravlja Kmetiska zveza, ki s svojimi organizacijami, svojimi mladinskimi odseki, predvsem pa s stanovskimi tečaji in manifestacijami. Danes, v teh težkih in razburkanih časih, je taka močna organizacija, kakor je Kmetiska zveza, prav posebno važna. Poleg stanovske zavesti in strokovne izobrazbe mora budit tudi narodno zavest in narodni ponos. Buditi mora vero v samega sebe, v naš narod in našo državo.

Dejal sem, da živimo v težkih in razburjenih časih. Dogodki se razvijajo z bliskom

vito naglico. Preko noči se spreminjajo meje držav. Časopisje je polno poročil o oboroževanju in državniki se trudijo, da bi preprečili ali vsaj odložili novo svetovno vojno. Vsa stremjenja naše države, naše vlade in naše zunanje politike gredo za tem, da si ohranimo mir. Mir, to je končni cilj vseh naših naporov in prizadevanj. Ta prizadevanja so prav v zadnjih dnevih pokazala lepe uspehe in dala dokaze, da je naša zunanja politika uspešna in za državo koristna. Po tej poti prijateljstev s sosedi in dobrih odnosov do vseh ostalih držav bomo hodili tudi naprej.

Notranjepolitično smo pred rešitvijo vprašanja, ki nas je 20 let razdvajalo in slabilo moč države. Vlada Dragiše Cvetkovića je s svojim nastopom, s svojo slovesno izjavo in s svojim delom v nekaj tednih ustvarila pogoje, da se je začelo reševati hrvatsko vprašanje. Predsednik vlade je bil ponovno v Zagrebu, kjer je vodil razgovore z dr. Mačkom. Pokazal je izredno voljo in vložil mnogo truda in sile, da bi se to državobitno vprašanje končno rešilo. Danes lahko rečemo, da je dosežen sporazum o načinu, kako naj se reši hrvatsko vprašanje, v nekaj dnevih pa bo razglašena končna odločitev, kakor je to poudarjeno z uradnim poročilom.

Misel sporazuma popolne enakopravnosti in res pravega bratstva je prešla globoko v ljudstvo. Prepričan sem, da državljani naše lepe Jugoslavije, pa naj bodo to Slovenci, Hrvatje ali Srbi, niso nikdar tako občutili, kako nam je vsem potrebna močna in složna država, kakor sedaj v tej dobi. Prav vsi se zavedamo, da nam je le v okviru močne in složne Jugoslavije pod močnim vodstvom dinastije Karadjordjevičev zagotovljen obstoj, razvoj in napredek.

Ta zavest je tako močna, da bo premagala 20 letno oddaljenost med Belgradom in Zagrebom. Ta zavest bo z resničnim in prvim sporazumom dala Jugoslaviji nove temelje, temelje, ki bodo močnejši od Maginotijevih ert, ker bodo zasidrani v srcih vseh Slovencev, Hrvatov in Srbov, v srcih Jugoslovanov.

Mi Slovenci se sporazuma med Hrvati in Srbi odkritosrečno veselimo. Veselimo se zato, ker bo s tem končan spor med brati. Veselimo se ga kot državljani Jugoslavije, ki bo složna in enotna in zato tudi močnejša in odpornejša. Veselimo se sporazuma predvsem zato, ker bo s tem uresničena naša dvajsetletna zahteva, dobojevan dvajsetletni boj za našo slovensko samoupravo, za katero smo se toliko borili. V tem je največji pomen sporazuma, ker bo dal novo državno opredelitev in nas bo kmalu postavil pred nove naloge.

Našel sem tri svetle točke, ki so za našo državo, predvsem pa za nas Slovence izredno važne in pomembne. Prva je varnost naših meja in trdna odločnost vlade, da hoče Jugoslaviji ohraniti mir za vsako ceno. Druga je rešitev hrvatskega vprašanja, kar bo našo državo na znotraj utrdilo in njen ugled in vpliv v tujini dvignilo. In tretje bo posledica druge, bo samouprava Slovenije, bo nova upravna opredelitev države. Vsekakor pomembna dejstva, ki morajo razveseliti vsakogar, ki to državo odkritosrečno ljubi. Danes ni čas tarnanja, danes je čas dela. Iz težav, ki nas obdajajo, se bomo rešili le z delom, s tem, da bo vsak na svojem terišču splošnil v vsej meri svojo dolžnost.

Tukaj, v Celju, nam je pred dvema leti svoločil naš vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič (Slava njegovemu spominu — trikratni

Sestinsširideseti rojstni dan kneza namestnika

V petek 28. aprila je praznoval knez namestnik Pavle šestinsširideseti rojstni dan. Ta slovesni dan je padel v čas, ki je za zunanjo in notranjo bodočnost naše države izrednega pomena. In prav v tem času šele vidimo, kako srečna in modra so načela, po katerih knez namestnik usmerja in vodi našo zunanjo in notranjo politiko. Notranji sporazum med jugoslovanskimi narodi, ki ga prav te dni nestrno in navdušeno pričakuje vsa država, bo neminljivo zvezan z imenom in delom kneza namestnika Pavla. Vsa jugoslavija, in s prav posebno vdanostjo še slovenski narod, sta prinesla krmarju države v teh nevarnih časih kot voščilo svoje priznanje, zahvalo in najlepše želje za osebno srečo kneza namestnika in prav tako za delo, ki ga bo v korist države in njenega ljudstva začel in izvajal v bodoče.

vzklik množice.) napovedal veliki čas. Ta veliki čas prihaja, je tu in terja od nas, da smo veliki, da smo močni, da smo pogumni in odločni.

Slovenski kmet, ki je bil stoletja in stoletja jedro slovenskega naroda, ki je njegov branik in steber, se zaveda nalog, ki mu jih ta veliki čas nalaga. Storil bo svojo dolžnost, ker ljubi svojo zemljo, svojo domovino Slovenijo in svojo državo Jugoslavijo.

Odposlanci pozdravljajo

Predsednik tabora poslanec Janex Brodar je že prej prečital brzojavke, ki so jih taboru poslali nujno zadržani predsednik sveta dr. Korošec, minister dr. Krek, ban dr. Natlačen. Nato je g. Brodar pozdravil vse odlične osebnosti, ki so počastile veliki kmečki tabor s svojim obiskom. Poslanec Brodar je nato predložil zboru v odobritev vdanostne pozdrave kralju, knezu namestniku in nekaterim drugim odličnikom, kar je bilo z odobravanjem sprejeto.

Pred mikrofoni so pričeli vrstoma prihajati še drugi govorniki, polni navdušenja za sveto kmečko stvar:

Celjski župan dr. Voršič je v izbranih besedah izrazil posebno veselje slovenskega mesta Celja, ki se raduje nepreglednih množic slovenskega kmečkega ljudstva. Dr. Voršič je končal takole: Bratje in sestre! Na tem veličastnem taboru prisezimo vsi: Svobodna mora ostati slovenska zemlja, svoboden mora ostati slovenski rod, svoboden na svoji zemlji svoj gospod, svobodna mora ostati naša Slovenija v veliki, mogočni in nezlomljivi Jugoslaviji! — V imenu številno navzočih narodnih poslancev je pozdravil zborovalce predsednik narodne skupščine Alojzij Miheleč, ki je poudarjal, da je v skupnosti mož, zato se bodo v bližnji bodočnosti gotovo še novi tisoči oklenili Kmečke zveze, ki skrbno varuje slovensko kmečko zemljo, saj je ta zemlja res vredna tudi po svoji lepoti vse naše ljubezni. — Za Mihelečem je nastopil predsednik Kmetijske zbornice g. Steblovnik. Nekateri trdijo, da tega kmeta učitelji nekoliko postrani gledajo, ker jih včasih malce okrtaj. G. Steblovnik je zlasti poudaril, da je področje dela Kmečke zveze in Kmetijske zbornice isto, zato je več kot samo ob sebi umevno, da bi težko našli še dve ustanovi, ki sta tako neločljivo navezani druga na drugo kot prav ti dve. Uspevanje ene organizacije je uspevanje druge, uspehi ene so uspehi druge, vse pa v korist našega slovenskega kmeta, našega slovenskega naroda, katerega jedro in nezlomljiva hrbetnica je naš kmet bil, je in bo. Dobil sem vtis, da je poslanec Steblovnik zelo izobražen mož, ki tudi učiteljstvu želi vse najboljše. Zeli pa samo eno, da bi bili slovenski vzgojitelji z našim kmečkim ljudstvom enega duha in enega srca. — Zastopnik Prosvetne zveze profesor Peter Kovačič je med drugim omenil, da se zunanji svet čudi, kako da smo Slovenci še vedno na svetu in celo tako izobraženi. Vse to je napravilo katoliško prosvetno delo zadnjih 50 let. Naj bo tako tudi v bodoče! — Za katoliško slovensko delavstvo je burno pozdravljen izrekel tehtne besede narodni poslanec Smersu Rudolf, ki je poudaril, da slovenski kmet doslej na kmečkih taborih običajno ni slišal delavskih pozdravov. Združeno katoliško delavstvo si hoče priboriti svoje pravice v zvezi s slovenskim kmečkim ljudstvom. Minili so časi, ko so vodili naše delavstvo v boj proti kmetu razni rdečarski hujšakači. — V imenu Zupanske zveze je župan Nande Novak ugotovil ozko vez med Kmečko in Zupansko zvezo, ki vzajemno vodita naše slovenske občine.

Govorniki Kmečke zveze

Sledili so še štirje ognjevit govorniki iz kmečkih vrst. Goršek Jože, kmet s Frakolovega pri Celju je rekel: Kmetje predstavljamo večino prebivalstva v državi. Vsem je

Dva važna politična dogodka

Hitlerjev govor pred nemškim parlamentom oni petek popoldne je našel po svetu kaj različen odmev. Potem ko je Hitler označil mirovna področja — kamor spada tudi Jugoslavija — je zaporedno govoril o odnosih do Anglije, Poljske in do Zedinjenih držav Severne Amerike. Te odnose označujejo tri dejstva, ki jih je Hitler objavil. Najprej je odpovedal pomorski sporazum z Anglijo, češ da spricho obkroževaine politike Anglije nima več pomena. Za tem je odpovedal nenapadno pogodbo s Poljsko, ki je bila šele pred nekaj meseci podaljšana do leta 1944, in je s tem podčrtal, da so odnosi s Poljsko napeti. Končno je v 22. točkah odgovoril amerškemu predsedniku Roosevelt, zakaj njegovega predloga o desetletnem miru ne more sprejeti. — Ta govor bo seveda v vsakem pogledu pospešil delo diplomacije v obeh taborih in bo dosegel, da se bodo mnogo prej pokazale jasne fronte, ki delijo en tabor od drugega po vseh zemeljskih celinah.

Dne 27. aprila so bila v Zagrebu končana pogajanja med predsednikom vlade in dr. V. Mačkom. Tega dne popoldne je bilo izdano uradno sporočilo, da so pogovori končani ter da bo končni sklep sprejet ter razglašen v najkrajšem času. To se pravi, da sta se predsednik vlade Dragiša Cvetković in dr. Maček

med seboj domenila, kako naj bi se začelo urejevati naše domače razmere, da bi bilo bolj prav ne le Hrvatim, marveč tudi Slovincem in Srbom, torej naši skupni državi. To je bil ustni domenek in nista podpisala nobenega sporazuma, kakor so nekateri pisali. Pač pa bodo zdaj drugi merodajni činitelji na podlagi tega, kar sta se ta dva domenila, stvar presodili ter ukrenili, kar je treba ukreniti. Vsekakor pričakujemo v najkrajšem času nove vlade, ki bi vanjo šli tudi Hrvati. Združena opozicija in JNS, ki sta šli na volitve pod firmo sporazuma, sta pa zdaj pokazali, da jima ni bilo za sporazum, marveč zgolj za glasove in vlado. Zdaj namreč, ko se je Cvetković dogovarjal in dogovoril s dr. Mačkom, so gospodje iz združene opozicije in JNS stopili vstran ter se čisto odkrito kujajo. To pa ne bo ne za Hrvate, ne za Slovence, ne za Srbe, ne za Jugoslavijo nobena škoda. Njihov dosedanji pristaš v Beogradu, dr. Ribar, je te dni zapisal v listu »Socijalni Vesnik«, da je ta opozicija rahitična ter je najbolje, če čimprej izgine.

Torej nam bližnji dnevi utegnejo prinesiti še mnogo novega. Bog daj, da bi bilo novo boljše in srečnejše, kakor je bilo dosedanje, dasi bo treba še mnogo pogajanj, preden bo vsa stvar popolnoma urejena.

potrebna močna stanovska organizacija, gospodarska samopomoč v zadrugištvu in izobrazba. To so stvari, ki bi naš kmečki stan rešile. Posebno lepo je utemeljil, zakaj danes mlade kmečke sile trumoma bežijo s kmetov v mesta. Vzrok vsemu temu je, ker se kmečki stan in kmečko delo v naši javnosti najmanj ceni in najslabše plačuje. V stanovski organizaciji je naša rešitev. Če kmetje, ki nas je večina, nimamo v javnosti moči, je to znak naše slabosti in jasno znamenje, da nismo močni zato, ker nismo organizirani. Naša stanovska kmečka organizacija pa ima dolžnost boriti se za kmečki stan po istih načelih, ki so temelji naše zgodovine. Za svojo vero, za svojo narodnost, za svojo zemljo, za obstanek se borimo.

Ferjanova Marija iz Olševka pri Kranju je izpregovorila našim kmečkim materam, ki lugorevajo v nesebični materski ljubezni v blagor družine in domovine. Na račun pristojnih oblasti, ki iz nerazumljivih razlogov ne ozirajo se na zahteve krajevnih činiteljev, le vedno dopuščajo, da del učiteljstva daje katoliški mladini po vaseh pohujšanje s svojim protikatoliškim življenjem in delovanjem — je rekla Ferjanova. Zahtevamo, da učiteljstvo, ki uči slovenske otroke, krščansko živi, v cerkev hodi in izpolnjuje zgledno božjo in cerkveno postavo.

Zupan iz Smihela pri Stopicah Brule Frane je dobro povedal, da je kmečki stan rednik naroda, kmečka hiša pa svetišče, kjer se še moli in kjer je torej še vera doma. Zato je to, da je drugim stanovom v večji ali manjši meri zajamčen obstoj, kmetu pa ne. Odpraviti je treba vzroke, ki pehajo kmečko mladino v tovarne. Tudi ne razume slovenski kmet, da mora stanovskemu tovarišu v Vojvodini dražje plačevati žito, kot ga Vojvodinci plačujejo tujina. Isto velja za industrijske izdelke. Prenosne takse je treba znižati in resno misliti na zavarovanje za starost in onemoglost, zakaj slovenska kmetija danes

ne more dati obdelovalcu na starost poštene hrane in stanovanja. Na ta način bi bilo najbrž zadovoljivo rešeno tudi težko vprašanje preužitkarstva. Merodajne oblasti naj urede hudournike in osuše močvirja. Zahtevamo zakon o zaščiti kmečke zemlje. Današnja ljudska šola nas ne zadovoljuje. Slovenska mladina naj črpa svojo znanost iz slovenske kmečke kulture.

V imenu Zveze absolventov kmetijskih šol je spregovoril Ovsenik Janez. V svojem krasnem govoru se je spomnil zgodovine slovenskega naroda pod graščinskimi jarmom. Slovenski kmet je ostal in zemlja je ostala slovenska. Ob spominu na vse prestano gorje in junaštvo naših prednikov moramo mi potomci s spoštljivostjo kloniti glave. Današnji

Lepša pot našega naroda se pripravlja

Pod naslovom »Nobenega malodušja« priobčuje glasilo slovenskih trgovcev v zvezi s prihajajočim sporazumom tudi sledeče pomembne stavke:

Mi smo pripravljeno! Dobro pripravljeno! Zato pa tudi ni treba nobenega malodušja in nobene nervoznosti. Premlad narod smo, da bi imeli slabe živce. Kar sramotno pa bi bilo, če bi nas begale razne vesti, ki jih širijo zlonamerni tuji agenti ali pa oni redki strahopetci, ki prebivajo med nami. Proti vsem tem razširjevalcem je treba kar udarno nastopiti, kajti vse te vesti pomenijo največjo žalitev naše narodne zavesti in našega nacionalnega ponosa. Nikdar nismo bili in nismo narod, ki bi podlegel vznemirljivim vestem. Mi pogledamo resnici v oči in če je resnica trda, ne povesimo oči, temveč pogledamo resnici še bolj ostro v oči. Nikdar se še naš narod ni zbal resnice in se je ne bo!

Razburljivi dogodki se odigravajo po svetu, toda ni razloga, da bi se zato razburjali tudi mi. Živimo z vsemi sosedi v miru in vse

ASPIRIN
TABLETE
v novem
zavlitku od celofana
pri prehladu, reumi, hripi in
groznici.

Oglas reg. pod S. br. 5839 I. III. 1939.

mogočni tabor dokazuje, da se mi vsega prestanega gorja dobro zavedamo in da smo zanj našim dedom hvaležni. Tudi danes za kmečki stan niso zlati časi, toda razpadajoči zidovi so nam glasen klicar: Kmet in njegov zemlja ostaneta preko vseh dob in časov, trpljenja in zatiranja. Cenimo naš slovenski kmečki dom, naj ne bo med nami nikogar, ki bi slovenskemu kmetu in slovenskemu narodu hotel slabo. Svoj!

Kmečki tabor v Celju je bil resnično nekaj veličastnega, kar se ne da popisati, ampak samo doživeti. Kmalu popoldne so se začele zgrinjati proti postaji ogromne množice ljudstva, da se odpeljejo — oprte na svoje delo in na božjo pomoč — z okrepljeno zavestjo na svoje domove in s trdno voljo, da v bodoče nadaljujejo še z uspešnejšim delom in korist slovenskega kmečkega naroda.

kaže, da bomo mogli tako živeti tudi v bodoče. Samo nepotrebne skrbi bi si delali samim sebi, če bi z manjšo vestnostjo opravljali svoje vsakdanje posle, če bi pustili, da razne govornice zaustavljajo naše gospodarsko življenje. Naše gospodarsko življenje je še mlado in potrebuje razmaha in temu cilju posvetimo svoje sile. A tudi našemu gospodarskemu življenju se obljublja s sporazumom ta razmah. Zato pa tudi moremo z jasnim očesom gledati v svet, saj se bodo šele zdaj začele prav razvijati sile naših treh narodov. Po 20 letih beganja sem in tja prihajamo zdaj šele na pravo pot. Veliko smo v teh 20 letih zamudili, vzroka zato dovolj, da zdaj še bolj živahno delamo, a tudi z večjo samozavestjo.

Na pragu velikega dogodka, ki se pripravlja v našem notranjem življenju, res ni potrebno nobeno črnogledanje in nobeno malodušje. Lepša pot našega naroda se pričenja in zato bomo tudi odločneje znali varovati to pot, če bi jo hotel kdo motiti!

KAJ JE NOVEGA

DOMAČE NOVICE

d Minister dr. Krek — za Slovenijo. Gradbeni minister dr. Miha Krek je te dni kot zastopnik prosvetnega ministra podpisal odlok, s katerim se prejšnja mešana realna gimnazija v Mariboru proglaš za popolno mešano realno gimnazijo v Mariboru. Gradbeni minister dr. M. Krek je dalje potrdil licitacijo za preureditev mosta čez Savo v Kranju. Delo je oddano inž. Aleksandru Pretnar iz Ljubljane za 733.167 din. — Isti g. minister je potrdil licitacijo za polaganje cevi vodovoda Preddvor—Kranj—Stražišče. Delo je prevzel L. Pičman iz Ljubljane za 240.027 dinarjev.

d Dr. Anton Korošec, krstni boter 15 otroku. V družini Franca Trobca v Črnem vrhu št. 37 se je rodil 15. otrok, kateremu je botroval voditelj slovenskega naroda in predsednik senata g. dr. Anton Korošec, ki je družino tudi primerno obdaroval. Gospoda dr. Antona Korošca je nadomestoval župan občine Črni vrh Franc Košir.

d Majniški izlet je priredila 1. maja Jugoslovanska tiskarna svojemu uslužbenstvu. Z avtomobili se je odpeljalo 220 izletnikov na Brezje k sv. maši, nato pa dalje do Zasipa, odkoder so šli peš skozi Vintgar v Gorje in dalje z avtobusi na Bled. Izletnike je spremljalo tiskarsko pevsko društvo »Grafika« in tiskarska godba, ki sta v cerkvi in izven nje s pesmijo dvigali dobro razpoloženje. Prvomajski izlet uslužbenstva Jugoslovanske tiskarne je bil zamišljen tudi kot slovo od doživetega dolgoletnega ravnatelja Jugoslovanske tiskarne g. Karla Čeča in so se ga udeležili tudi člani vodstva podjetja ravnatelj Karl Čeč, predsednik lastništva dr. Odar, poslovodja svetnik Čadež, generalni tajnik Košiček, novi tehnični ravnatelj Kramarič in nadfaktor Kapelj. Z zletom so se poglobili stiki med vodstvom podjetja in delavstvom, kar bo gotovo obema v korist.

d Zanimiva razsodba zagrebškega sodišča. Najvišje sodišče v Zagrebu je te dni obravnavalo zanimiv pravni primer. V sporu žoltelja L. proti bratoma T. zaradi neke terjatve je bil odrejen narok za ustno razpravo

določenega dne ob 11 dopoldne. Tožitelj pa ni prišel k razpravi v določenem času, nakar je sodišče izdalo sodbo zaradi izostanka. Proti tej sodbi je tožitelj zahteval povratek v prejšnje stanje, češ, da ura na sodišču ni šla točno in da je bila naprej za celih 15 minut. Zadeva je slednjič prišla pred kasacijsko sodišče, ki je izdalo načelno odločbo, po kateri je za začetek neke razprave pred sodiščem merodajna ura na sodišču, ne pa ura stranke in pa da neskladanje ure interesirane stranke z uro na sodišču ne predstavlja nepredvidenega dogodka, zaradi katerega bi bilo mogoče zahtevati povratek pravde v prejšnje stanje.

d Velika razprava je bila te dni pred okrožnim sodiščem v Celju proti 25 letnemu posestniškemu sinu Brezovniku Martinu iz Šmartnega. Bil je pred 4 leti obsojen na dosmrtno ječo zaradi obtožbe, da je usmrtil 20-letno Repič Heleno, da bi se je iznebil. Zdaj je bila ponovna razprava in je bilo zaslišanih mnogo novih prič. Po končani razpravi je predsednik prebral oprostilno sodbo: V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. se sodba okrožnega sodišča z dne 6. julija 1935., s katero je bil M. Brezovnik spoznan za krivega umora Repičeve in obsojen na dosmrtno ječo in trajno izgubo častnih pravic, razveljavi in se Brezovnik oprošča obtožbe zaradi pomanjkanja dokazov.

d Pot do blagostanja sreče in neodvisnosti Vam pokaže Hranilna posojilnica »Moj dom«, Ljubljana, Dvorakova 8. — Prospekti brezplačno.

d Prvi slovenski delavski tabor preložen od 7. maja na 4. junij. Zveza združenih delavcev je preložila prireditev svojega prvega slovenskega delavskega tabora, o katerem smo že poročali, na nedeljo, dne 4. junija. Preložitve so zahtevale nekatere neodstranljive zapreke, želela pa je to tudi večina podružnic in članstva ZZD, da more to svojo manifestacijo v pripravi do podrobnosti izvesti in ji tako zagurati popoln uspeh. Zbor delegatov ZZD je preteklo nedeljo odobril načrt in prevzel nalogo, da ga izvede v svojih krajih in okrajih. Zavedno slovensko delavstvo bo imelo tako letos 4. junija svoj veliki stanov-

ski praznik, da bo izpričalo svojo strnjenoost s katoliškim narodom in z njegovim vodstvom. Zato 4. junija vsak delavec na prvi slovenski delavski tabor!

d Kava ljuba, sladka kava... »Kava ohranja človeka mladega«, zatrjuje 120 letni Avram Mikič, ki živi v vasi Subotinae pri Aleksincu. Mikič se kljub svoji metuzalemski starosti še prav dobro počuti in je še pri polnih telesnih in duševnih močeh. Mikič pripisuje svoje dobročutje uživanju črne kave, katere popije velike količine. Kakor pripoveduje, je pil črno kavo vse življenje in jo še namerava piti, kajti po njegovem mnenju more le kava ohraniti človeka mladega.

d Razstava hrvatskega katoliškega tiska. Dne 28. aprila je bila v Zagrebu zelo svečano otvorjena v umetniškem paviljonu razstava hrvaškega katoliškega tiska. Otvoritvi je prisostvoval odposlanec pokrovitelja nadškofa dr. Stepinca, kanonik msgr. dr. Ferdo Rožič dalje odposlanec dr. Mačka, narodni poslanec dr. Torbar. Poleg njih so bili navzoči številni predstavniki duhovščine ter civilnih in vojaških oblasti.

Zahvala.

Podpisana Ivana Vovk iz Gor. Logatec sem prejela od uprave »Domoljuba« požarno podporo v znesku

Din 1000.-

Ker sem »Domoljuba« naročila še-le z letošnjim letom, se ugledni upravi za to podporo toliko bolj zahvaljujem in list vsakomur priporočam.

Gor. Logatec 25. aprila 1939.

Ivana Vovk.

d Pri zaprtju ali pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravne »Franz-Josef« vode.

d 70 let je že stara otroška bolnišnica v Ljubljani.

d 6032 besed na dopisnici. Natakara Serafim Serafimovič iz Niša je na navadno dopisnico prepisal 26 strani iz knjige Koste Manojloviča »Palestrina«. Na dopisnici je 6032 besed z nad 26.000 črkami.

d Iz seje Glavne zadrudne zveze. V prostorih Glavne zadrudne zveze je bila pred kratkim pod predsedstvom predsednika dr. Korošca seja ožjega odbora Glavne zadrudne zveze, na kateri je bilo med drugim sklenjeno, da se pri gotovem številu zadrudnih zvez izvrši pregled. Ta sklep Glavne zadrudne zveze se nanaša na one zadrudne zveze, pri katerih že dalj časa ni bilo pregleda. Nadalje so na seji razpravljali o raznih prošnjah za razdelitev kredita iz fonda za podpiranje zadrudništva. Sklenjeno je bilo, da bo pisarna Glavne zadrudne zveze pisala vsem onim zadrudnim zvezam, ki do sedaj še niso predložile tozadevnih prošelj, da to nemudoma store, nakar bo Glavna zadrudna zveza preučila te prošnje ter jih bo s svojimi predlogi poslala kmetijskemu ministrstvu.

d 200 letnica prihoda Slovkov v jugoslovanske dežele. Te dni je v prostorih Slovaške Maticice v Petrovcu v Vojvodini bilo posvetovanje, kjer so navzočni zastopniki Slovkov

Pod pokroviteljstvom gospoda predsednika senata dr. Antona Korošca
bo dne 14. maja t. l.

banovinska skupščina mladinske JRZ

združena z velikim zborovanjem.

Mladina JRZ, ki je pokazala veliko vnemo za politično delo, ki je pokazala svojo strumno organiziranost po vsej Sloveniji že pri nešteti političnih manifestacijah, zlasti pa pri decembrskih volitvah, se bo ta dan zgrnila v Celju, kjer hoče pred svojimi voditelji, zlasti pa svojemu narodnemu voditelju, pokazati sadove svojega dela. Naj ne bo ta dan občine, ki po svoji mladinski JRZ organizaciji ne bi bila zastopana v Celju. — Člani MJRZ! 14. maj je naš dan, naš praznik, ki ga moramo polnoštevilno praznovati v Celju, zbrani okrog narodnega voditelja dr. A. Korošca!

VINO pristno in poceni dobite pri
Centralni vinarni
v Ljubljani

Majnik

Ta mesec je vsak naš dom kapelica. Povsod duhte šmarnice in pomladno cvetje na hišnih oltarčkih in noč in dan gori lučka pred podobo Marije, Kraljice majnika. Po cerkvah pa se zgrinjajo množice pobožnih vernikov, da pred šmarničnim oltarjem počaste najlepšo šmarnico... In stene odmevajo od ubragna petja.

Zakaj se zbiramo dan za dnem pred šmarničnim oltarjem? Ne samo zato, da častimo našo prelepo nebeško Gospo, temveč tudi, da se po njenem vzoru ogrevamo za lepe krščanske čednosti in se trudimo same sebe vzgajati v šoli Marijini.

Človek je že tak, da mora biti vzgojevan, najprej od svojih staršev, potem od vzgojiteljev, nato pa se mora vzgajati še sam. Vsa vzgoja pa sloni na samoodpovedi, na premagovanju samega sebe. Marija nam je v tem najlepši vzgled. Njej ni bilo treba krotiti slabih nagnenj, ker jih ni imela, a vendar je bilo vse njeno življenje polno samoodpovedi.

Komaj sklene živeti tiho, deviško življenje, že pride angel in ji oznani, da bo mati. Komaj je mati, že trpi v Betlehemu, mora bežati pred Herodom, izgubi mladeniča Jezusa v Jeruzalemu. Kakšna radost! Tridesetletni se poslovi od nje, ter gre na trnjevo pot nehalčnega dela. Ona ga spremlja in ž njim trpi. Vse življenje, dotlej, da ji ga mrtvega položi v naročje. Sama odpoved in zatajevanje! Kakšen zgled nam! In če ji bomo v tem zgledu sledili v življenju, ji bomo sledili tudi v povečanju.

sklenili, da bodo leta 1940 slovesno praznovali 200 letnico, odkar so Slovaki prišli v Jugoslavijo. V ta namen so izvolili poseben obzor. Ob tej priliki bodo Slovaki izdali tudi posebno spomenico, ki bo navedla podatke o kulturnem in socialnem življenju Slovakov v Jugoslaviji.

d Te dni je minulo 40 let, odkar je umrl mlad, a zelo nadarjen slovenski pesnik Dragotin Kette

d Švicarske ure, zlatnina in srebrnina za birmo, Čuden, tu, Prešernova 1.

d Točilne pristojbine se oproščeni razstavljali alkoholnih pijač na naših veleseljih. Tako je pojasnil te dni davčni oddelek finančnega ministrstva.

d Pri korpušentnih ljudeh se izkaže naravna »Franz-Josefova« grenka voda kot zanesljivo in prijetno delujoče sredstvo proti zaprtju, katera se uporablja brez posebne di-jete »Franz-Josefova« grenka voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami.

Reg. po min. soc. pol. in nar. zdr. 3-br. 15483, 23. V. 38.

d Za vodna dela. Gradbeni minister dr. Miha Krek je podpisal odlok, s katerim je odprl sledeče kredite: 1. Za izvedbo melioracijskih del na Ljubljanskem barju, ostanek kredita 478.821 din; 2. 450.000 din za izvedbo del na področju vodne zadruge Dol. Lendave;

Za birmo!

Velika izbira orig. švicarskih ur, zlatnine in srebrnine najceneje pri

Brata LOGAR, LJUBLJANA, Pred Škofijo 15.

3. 2.775.000 din za regulacijska dela na Dravi v pljuškem okraju.

d 25 milijonov za ceste v Sloveniji. Finančni minister je odobril dravski banovini 25 milijonov dinarjev za zboljšanje cest v Sloveniji. Dalje je odobril dravski banovini najetije posojila 2.9 milijona dinarjev za zgraditev in ureditev kmetijske šole za planinsko gospodarstvo v Poljčanah.

d Tudi na jugu se gibljejo. Preureditev poljedelskih šol zahtevajo poljedelski strokovnjaki v Bosni, ki so te dni zborovali v Sarajevu. Zahtevajo preureditev poljedelske službe v tem smislu, da bo postala samostojna. Dalje zahtevajo novo uredbo o poljedelskih srednjih šolah, ki naj bi izvedla preureditev sedanjih poljedelskih šol v tem smislu, da bi bil njihovim absolventom omogočen vstop na poljedelske vseučiliške oddelke. Zato zahtevajo tudi odgovarjajočo spremembo univerzitetne uredbe. Nadalje zahtevajo, da se šoloobvezni pouk na kmetih podaljša od 4 na 6 let in da se v poslednjih dveh letih poučujejo razni poljedelski predmeti, katere bi predavali strokovnjaki s poljedelsko izobrazbo.

d 50 jurjev za črne kavo. Nad 16 milijonov dinarjev je podedovala po ameriškem teti mlinarka Marija Stark iz Dervente. Starkova, ki se preživlja z dohodki od malega mlina, je prejela od ameriškega konzulata v Zagrebu obvestilo, da ji je teta v Ameriki zapustila ogromno premoženje, vredno 16 milijonov dinarjev. Srečna dedinja obvestilu kar ni mogla verjeti. Potem pa je obljubila, da bo dala na svoje stroške postaviti novo zgradbo za občino, občinskemu tajniku pa bo podarila 50 jurjev za črno kavo...

d Nad 3000 letoviščarjev, večina Nemcev, je zdaj v Dubrovniku. Primanjkuje sob.

d Za revne obiskovalce Belgrada bo oskrbela tamošnja občina brezplačna prenočišča. Obisk Belgrada je vsako leto večji, še številnejši pa bi bil, če bi se revnejšim podeželanom moglo nuditi večje ugodnosti pri prenočiščih. Zaradi tega se bavi belgrajska občina z načrtom, da bi preuredila eno izmed svojih starejših hiš tako, da bi namestila vanjo okrog 100 postelj, ki bi se oddajale revnim podeželanom, ki so si prišli

Neredna stolica

upliva na ves organizem.
Dobro sredstvo za odva-
jati, ki zanesljivo deluje
in ima prijeten okus, je

DARMOL

Reg. Rep. 1. 61.32544/12.11.38

ogledat prestolnico, brezplačno. Zamisel je naletela na odobravanje pri vseh tujkoprometnih ustanovah in pri Belgrajčanih samih.

d Tudi babice prihajajo na dan s svojimi zahtevami. Jugoslovanske babice so se te dni v Belgradu zbrale na občni zbor. Sprejele so razne zahteve in jih izročile ministru za socialno politiko in narodno zdravje Milojku Rajkoviću. Zeliyo, naj se uredi vprašanje babic zlasti v podeželju na ta način, da bi se nastavila babica na vsakih 5000 prebivalcev. Koder pa je občina manjša, naj bi se združilo več občin in vzdrževalo eno babico. Dalje zahtevajo, da se odredi tudi babicam v bolnišnicah in zdraviliščih osemurni delavnik ter uredi njihov gmotni položaj. Za boljše vzgojo babiškega naraščaja naj se podaljšajo

Zahvala.

Podpisani se iskreno zahvaljuje za podporo, katero sem prejel 10. aprila t. l. od uprave »Domoljuba« kot požarno podporo ker mi je pogorela stanovanjska hiša. Zatorei se tem potom prav lepo zahvaljujem in priporočam naš list.

Janez Grintal

Križ 47, p. Komenda.

Tonček je prav rad risal, če je imel barvice, tudi slikal. Ko je nekoč naslikal nekaj povsem nenavadnega, ga je mati vprašala, kaj naj bi ta slika predstavljala. »Nebesa,« je odgovoril Tonček samozvestno.

»Kako moreš kaj takega, saj nihče ne ve, kakšna so nebesa,« ga je karala mati.

Bodo pa potem vedeli, ko bo slika gotova, se je odrezal Tonček.

Nov dokaz katoliške dobrodelnosti

Družba sv. Vincencija Pavelskega je imela dne 23. aprila v ljubljanskem Marijanišču občni zbor (za l. 1938), ki je podal udeležencem nad vse razveseljiv in spodbuden pregled o delu upravnega sveta in posameznih konferenc. Po njem je imela družba konec l. 1938 35 konferenc, med njimi 14 v Ljubljani in v Mariboru. Izvzemši dveh so bile vse zares »žive«, mnoge naravnost cvetoče. Delavnih članov vseh konferenc je bilo okoli 300. Rednih podpor je bilo deležnih okoli 900 družin s približno 5.500 družinskimi člani. Družba upravlja Marijanišče, konferenca na Viču ima Mladinski dom s sirotiščem, zavetiščem in zimsko pomožno kuhinjo za otroke, konferenca v Trzinu vzdržuje sirotišče in dnevno zavetišče (lastni dom) in rokodelski dom, konferenca na Trnovem v Ljubljani dnevno zavetišče, konferenca na Jesenicah dnevno zavetišče. Konferenca Srca Jezusovega v Ljubljani je pokazala veličastno zavetišče, služba božja v kapeli se že opravlja, konferenca na Jesenicah bo tudi zidala

svoje zavetišče. V Marijanišču uživa zavetje 110 notranjih učencev ondodne 5 razredne osnovne šole, ki šteje 228 učencev in 139 srednješolcev (dijaški konvikt), na Viču 141 in v Trzinu 120 otrok. Vse konference — 4 še niso poslale izkazov — skupaj z Marijaniščem in upravnim svetom so imele v l. 1938. prejemkov okoli 2.900.000 dinarjev, izdatkov 2.600.000 dinarjev; teh števil družba doslej še ni dosegla. Opravljajo pa konference telesna in duhovna dela krščanskega usmiljenja, prav po navodilih ustanovitelja Fr. Ozanama, ki je rekel, da mora biti Vincencijev brat pripravljen za vsako dobro delo. Obširno tajniško poročilo se je vzelo soglasno na znanje, prav tako se je soglasno odobril letni obračun upravnega sveta. Obravnavalo se je tudi vprašanje otroških počitniških kolonij in duhovnega skrbstva za proletarce. Zborovanje je vodil družbeni predsednik dr. Leonid Pitamic, udeležencev je bilo 60; pred zborovanjem je bila sv. maša v marijaniški kapeli s skupnim sv. obhajilom

dosedanji tečaji od 18 mesecev na tri leta učne dobe. Končno naj se oblasti nekoliko bolj pobrižejo, da bodo naredile neškodljive vse laži-habice, ki jih je baje v podeželju izredno veliko.

d S Kodrom imajo še vedno mnogo opravka. Na dosmrtno ječo obsojenega morilca Kodra, katerega so morali v bolnišnici operirati, ker je pogoltnil celo zalogo železja, so sedaj že spravili iz bolnišnice nazaj v jetnišnico. Dva kaznjenca sta ga v spremstvu dveh stražnikov prenesla na nosilnici nazaj v zapore. Čuden sprevid, v katerem so nosili vkljenjenega zločinca čez most in po mariborskih mestnih ulicah, je vzbujal veliko pozornost.

d Najprej je streljal, potem se pa poročil. Mizarski pomočnik Ljudevit Halak iz Osjeka je bil hudo ljubosumen na svojo zaročenko Aningerjevo. Ko sta se nekega večera sprla, je potegnil samokres in ustrelil trikrat na Aningerjevo, potem pa še dvakrat v sebe. Kljub težkim ranam sta oba ostala pri življenju. Halak je moral še pred sodišče, kjer je bil obsojen na leto dni zapora zaradi poskušene umora. Po razglasu sodbe se je pojavila Aningerjeva, nakar je bilo sklenjeno, da se bosta oba nesrečnika takoj poročila.

d Botre in botrice še posebej opozarjamo na oglas tvrdke F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

d Važno opozorilo za romanje na Trsat, združeno z izletom z ladjo po morju na otok Krk, o binkošti. (Ob tej priliki gre lahko vsakdo tudi v Italijo, na Reko in v čudovito Opatijo.) Romarsko vodstvo sporoča dne 28. aprila: Prijave po znižani ceni (tudi za Italijo) sprejemamo še do 10. maja. Priglasilo se je do sedaj nad 600 romarjev. Če bodo vsi plačali izkaznice do 10. maja, bo cena za 20 dinarjev nižja kakor je bilo prvotno nazna-

Za spremembo viničarskega reda

Nedavno je bil v Mariboru razgovor zaradi spremembe uredbe viničarskega reda. Na tem sestanku so bili zastopani vinogradniki iz mariborske, pljuške, ormoške in ljutomerske okolice. Viničarje je zastopal Košnik Joža in zastopnik ZZD ter Delavske zbornice Rozman Peter. Kr. banska uprava je poslala dva zastopnika. Razprava se je nanašala predvsem na tiste točke uredbe, ki so bile sporne, predvsem o določitvi minimalnih mezd in določitev travišč odnosno krme, ki pripada viničarju, kar doslej ni bilo določeno navedeno

v uredbi. Za ta važna določila, od katerih je v največji meri odvisen življenjski obstoj viničarjev, se je borila strokovna organizacija že dalj časa. Zdaj je borba končana ter dosežen sporazum v teh vprašanjih. Po spremeni uredbi po tudi čutil vsak posamezni viničar zboljšanje svojega položaja. Zato, viničarji, vsi v organizacijo!

Na seji se je govorilo tudi o strokovni usposobljenosti viničarjev, o ustanovitvi sklada za starostno zavarovanje, ki ga hoče banska uprava uzakoniti za viničarje.

njeno. Tudi za Italijo se obeta velik popust, če bo šlo čez mejo vsaj 300 romarjev. Podatke in slike mora vsak romar poslati do 10. maja. Toliko prijetnosti in zanimivosti še ni nudilo nobeno dosedanje romanje in tudi tako ugodna cena še ni bila nikoli. Saj bo v srečnem slučaju treba plačati samo 110 din. Podrobna navodila so preobširna, da bi jih tu objavljali, zato naj vsakdo javi svoj naslov po dopisnici romarskemu vodstvu »Po božjem svetu« v Ljubljani, Sv. Petra nasip 17, da mu pošlje navodila brezplačno, da bo mogel pravočasno vsem obveznostim zadostiti. Zadnji-krat vas vabimo. Prilika zamujena, ne vrne se nobena!

IZ DOMAČE POLITIKE

p Občinske volitve bodo kmalu razpisane. Tako je izjavil na skupščini JRZ v Banjaluki minister dr. Miljuš.

p Pogajanja za sporazum končana. Dne 27. aprila 1939 sta se v Zagrebu v tretji sešli predsednik vlade Dragiša Cvetković in predsednik HSS dr. Vl. Maček. Po končanih

razgovorih je izšlo naslednje kratko uradno poročilo, ki pravi: Razgovori med predsednikom vlade g. D. Cvetkovićem in dr. Vl. Mačkom, predsednikom Hrvatske seljačke stranke, in kmetsko demokratsko koalicijo, o ureditvi hrvatskega vprašanja, so se danes v Zagrebu končali. Končni sklepi bodo razglašeni v najkrajšem času. — Časopisje poroča, da bo sedaj dr. Maček sporazum predložil svojim poslancom, katere je sklical v Zagreb, da ga odobre. Predsednik vlade pa bo poskrbel za potrdilo na pristojnih mestih v Beogradu.

p Ban dr. Natlačen je obiskal v preteklem tednu razne kraje bivše Stajerske in je bil povsod lepo pozdravljen in navdušeno sprejet, tako od uradnih osebnosti kakor od navzočega občinstva. Odposlanci ljudstva so predlagali g. banu razne krajevne želje.

p Jugoslavija se ne bo pridružila nobeni skupini evropskih držav in bo ohranila svojo neutralnost, piše francosko časopisje.

p 3000 Srbov je zborovalo ono nedeljo v Bosanski Krupi. Z navdušenjem so se izrekli za sporazum med Srbi in Hrvati.

p Občinski napisi so stvar občinskih odborov. Pred več časa so občinski odbori raznih hrvatskih občin dali z občinskih hiš sneti table z napisi »Opštinska uprava«. Na mestu tega napisa, ki ni hrvatski, so dali hrvatski občinski odbori druge napise, ki so hrvatski in ki se glase: »Opštinsko poglavarstvo«. Zoper te občinske odbore in odbornike je bilo uvedeno kazensko postopanje; nakar so se toženi morali zagovarjati pred sodiščem. Med drugimi so se zagovarjali na primer župan občine Sv. Peter Orehovca Tomo Glojnarčič dalje Mato Rusan, občinski stražnik, ter dr. Rudolf Gregurek, občinski svetovalec občine Križevci. Okrožno sodišče je vse obtožene oprostil, ker se je upravno sodišče postavilo na stališče, da občina lahko devlje na občinsko hišo tak napis, kakršnega je sklenil občinski odbor.

NESREČE

n Z glavo je padel na cementno ploščo. Te dni je opravljal zidarski mojster Anton Zupančič zunanja zidarska popravila na cerkveni hiši v Žužemberku. Ko je v torek proti večeru dokončal delo in hotel domov, se je na odru, visokem kakih 5 metrov, spotaknil in padel z glavo navzdol na cementno ploščo tako nesrečno, da si je prebil lobanjo. Ono sredo dopoldne je poškodbam podlegel.

n V prepirih zaradi zemlje. Okrog 100 ljudi je v Bosni vsako leto ubitih v prepirih zaradi zemlje. V vasi Gradišću pri Zenici je pršlo do krvavega obračunavanja zaradi zem-

Za razširjenje misijonske misli

(Sklepi misijonskega tečaja bogoslovcev v Sarajevu.)

Na misijonskem bogoslovnem tečaju v Sarajevu zbrani hrvatski in slovenski bogoslovci se ob pogledu na misijonsko delo v naši domovini in v želji, da to delo čim bolj oživi, obračamo ob tej priliki na vso katoliško javnost, naj bolj odpre srce misijonom.

Prosimo vsa hrvatska in slovenska bratska društva, da oenujejo, oziroma preosnujejo svoje misijonske odseke pod vodstvom »Unionis Cleri Missionariae« in da se z odobritvijo cerkvenih in semenjskih predstojnikov stavijo na razpolago škofijskim odborom »DZV« ter da prevzamejo za posamezne škofije ali cerkvene pokrajine vlogo misijonskih pisarn z namenom, da se čim uspešneje razširi misijonska misel po katoliškem tisku in čim bolj tehnično organizira delo za misijone.

Pozivamo vse slovenske in hrvatske liste in časopise, da čim sistematičneje in s čim večjo ljubeznijo spremljajo razvoj katoliških misijonov po svetu in podprejo naša prizadevanja doma. Zlasti bi bilo potrebno, da katoliški tisk vsako leto izvede učinkovito propagando za kolikor mogoče velik praktični uspeh misijonske nedelje. Kjer je le mogoče, naj katoliški listi, namenjeni predvsem vernikom in mladini, uvedejo stalno misijonsko rubriko.

Obračamo se na vsa naša društva KA, da po svoji katoliških in društveni dolžnosti med seboj in v svoji okolici delajo za čim večji procvit misijonov. Naj jim molitev za misijone preide v »sveto navado« in vsako ugodno priliko naj uporabijo, da pridobe svojo okolico za materialno pomoč misijona, saj je vprav apostolat cilj KA. Prosimo jih, naj bodo močno zalede, na katerega se moremo vedno in v vsakem primeru zanesti.

Prosimo duhovščino v pastirstvu in ono, ki deluje v šoli, da med ljudstvom, mladino in v društvi vzbudi smisel za gorečo Gospodovo željo, »da bi bili vsi eno« (Jan 17, 21). Prižnica, društva, šola, spovednica — vse to so plodna polja, iz katerih bo vsejano seme misijonske misli pognalo stoteren sad.

Končno se obračamo na vse katoliške zavode, šole, požrtvovalne posameznike ter na vse katoličane, naj uvidijo ogromne potrebe misijonov. Naj jim po svoji moči pomagajo moralno in materialno! Mi, slovenski in hrvatski bogoslovci, smo jim preko svojih misijonskih odsekov vedno na razpolago. »Ne sramujte se prosjačiti zaradi Kristusa in za rešitev duše« nas hrabri Kristusov namestnik.

Katoličani! »Čas je, da od spanja vstanemo,« nam kliče apostol narodov.

Ije, v katerem je bil ubit 46 letni kmet Šerif Barakovič. Šerifova teta Haliba Smajič je pred časom poklonila svojemu nečaku kos zemlje, vendar mu je prepovedala, da bi jo prodal svojemu bratu Hasanu. Zaradi tega je prišlo med Šerifom in Hasanom do prepira. Hasan je zahteval, da mu Šerif proda polovico te zemlje, na kar je Šerif pristal. Pri razmejevanju pa je prišlo med njima do prepira in pretepa, v katerem je Hasan z nožem zabodel Šerifa do smrti.

n S fižolovim zrnem se je zadržala petletna deklica iz Andrijevec pri Slavonskem Brodu. Otrok je fižolovo zrno pogoltnil pri igri.

n Požar v gozdu banovinskega veleposestva. Dne 27. aprila okoli 1 popoldne je izbruhnil požar v gozdu banovinskega veleposestva v Ponovičah pri Litiji. Goreti je začelo v takojmenovanem »Ravbarskem grabnu«. Požar se je hitro razširil na vse strani, zlasti še, ker je ob času požara pihal hud veter. Okoli 10 ha gozda, ki je bil v zadnjih letih zasajen s sadikami borovja in smrek, je uničenega. Le s težavo se je litijskim gasilcem, katerim so se pridružili tudi uslužbenci banov. veleposestva in v bližini se nahajajoči progovni delavci, posrečilo požar omejiti, sicer bi bila škoda ogromna. Sumijo, da je bil ogenj podtaknjen, ker je začelo goreti razmeroma daleč od proge in je malo verjetno, da bi gozd zažgala iskra iz vlaka. To je v zadnjih 14 dneh že drugi požar v gozdovih Svibna.

n Pred samim vhom v sušaško pristanišče sta trčila jugoslovanska tovarna ladja »Marija« in italijanska motorna jadrnica »Maria della Grazia«. Jugoslovanska ladja je bila pri tem tako poškodovana, da se je kmalu nato potopila. Vozila je 15 ton cementa. Tako ladja ko njen tovar sta bila zavarovana.

n Konj ga je ubil. V hlevu posestnika Strmška Matije pri Sv. Vidu v občini Vuzeznica je konj udaril posestnikovega 18 letnega hlapca Lanca Vida tako močno v trebuh, da mu je raztrgal črevesje. Nesrečni Lanc je drugi dan v bolnišnici umrl.

n Prvi podstarosta Sokola kraljevine Jugoslavije Engelbert Gangl je podal ostavko na svoj položaj. V vseh funkcijah ga bo do prihodnjega občnega zbora, ki bo čez mesec dni, zastopal drugi podstarosta dr. Belajšič iz Novega Sada.

n Brzotovorni vlak je iztiril. Na progi Beograd-Kraljevo-Skopje je 25. aprila zvečer ob 23.15 iztiril brzotovorni vlak, ki je vozil iz Uroševca. Nesrečo je povzročila skala, ki se je utrgala in se je zvalila na progo. Zaradi

Lepa žena ima
več uspeha!

Za nežno kožo

ELIDA
MILA

Za žene, ki imajo rade
naravni vonj pri miru.
ELIDA BELI ŠPANSKI BEZEG

močnega sunka se je vnela nafta v vagoni posodi. Požar se je razširil še na druge tri vagone. Nekaj oseb vlakospremnega osebja je lažje ranjenih. Do večera je bil promet vzpostavljen.

n Med sekanjem se mu je zdrsnilo. Te dni se je odpravil posestnik Potočnik iz Dolenje vasi v gozd posekat nekaj smrek. Z njim je šel tudi njegov najstarejši sin Vinko. Podrta sta že več dreves, nazadnje pa sta se lotila visoke smreke, okrog katere so se stiskale še druge. Da bi jo lahko podrli, je Vinko splezal na najbližjo smreko in posekal z nje nekaj vej, ki so bile v oviro. Med sekanjem mu je zdrsnilo, da je zakrilil z rokami in padel z drevesa. V glavo je priletel ob skalo, da se razbil in zlomil tilnik. Obležal je na mestu mrtve.

n S kozolca je padel. V celjsko bolnišnico so pripeljali zadnjo nedeljo 51 letnega Avgusta Zerjava, doma iz Slivnice pri Celju. Zerjav je prodajal in raznašal kruh po Celju in okolici. Pred kratkim pa je zgubil službo in se potikal okrog Celja in prenočeval na kozolcih. Ono nedeljo je prenočil na nekem kozolcu v Medlogu, ponoči pa je padel s kozolca in si prebil lobanjo, dobil pa je tudi hude poškodbe po vsem telesu. Nezvestnega

so pripeljali v celjsko bolnišnico, kjer je še prišel k zavesti, kmalu nato pa podlegel poškodbam.

n Pod težkimi hodi. Oni ponedeljek popoldne je nalagal hode v gozdu v bližini vasi Tenetiše nad Kranjem 49 letni posestnik Benedičič Franc. Pri nakladanju se je voz prevrnil na Benedičiča in težki hodi so mu zlomili več reber. V najkrajšem času je prišel v Tenetiše ljubljanski reševalni avto, ki je ponesrečenca odpeljal v ljubljansko splošno bolnišnico. Zdravniki so ponesrečenega posestnika takoj operirali in mu skušali vsaj na ta način rešiti življenje. Ponoči, kmalu po operaciji, pa je Benedičič podlegel poškodbam.

n Gospodarsko poslopje je zgorelo posest. Ciglarju Martinu v Kicarju pri Ptujju,

NOVI GROBOVI

n V zadnji uri z mano bodi, da se duša ne zgubi. V Kamniku je umrla 70 letna Kuni-gunda Novakova. — V Trbovljah je šla v večnost posestnica Helena Orešnik. — V Mariboru so djali v grob hiš. posestnika Antona Slaviča in obratovodjo Franca Pregla. — V Bizeljskem je umrl bivši župan, veleposestnik Janežič Josip. — V Trbovljah je zapustila svet posestnica Josipina Kmet roj. Trautnik. — V Šmartnem pri Slovenjem Gradcu so djali v grob soprogo veleposestnika Jožefa Čas roj. Vertnik. — V Framu je umrl posestnik Janez Prelog. — V Škofji Loki je umrl preglednik finanč. kontrole v pok. Peter Hladnik. — V Novem mestu je zapustila solzno dolino posestnica Ivanka Rosenberger. — V Podlipi pri Raki je umrl krojaški mojster Franc Golob. — V Ljubljani so umrli: Pavla Raketelj roj. Borštnar, trafikant iz Medvod Jurij Rapold, vdova po žel. sprevodniku Marija Jamnik roj. Mekine, cand. iur. Lenko Oblak, Fran Džur, 81 letna Marija Skrlj roj. Hlebs, poštni poduradnik v p. Josip Jereb. Naj počivajo v miru!

n Listnica uredništva. Dopisi brez podpisov so romali v koš.

Politični življenjepisi dr. Kramarja

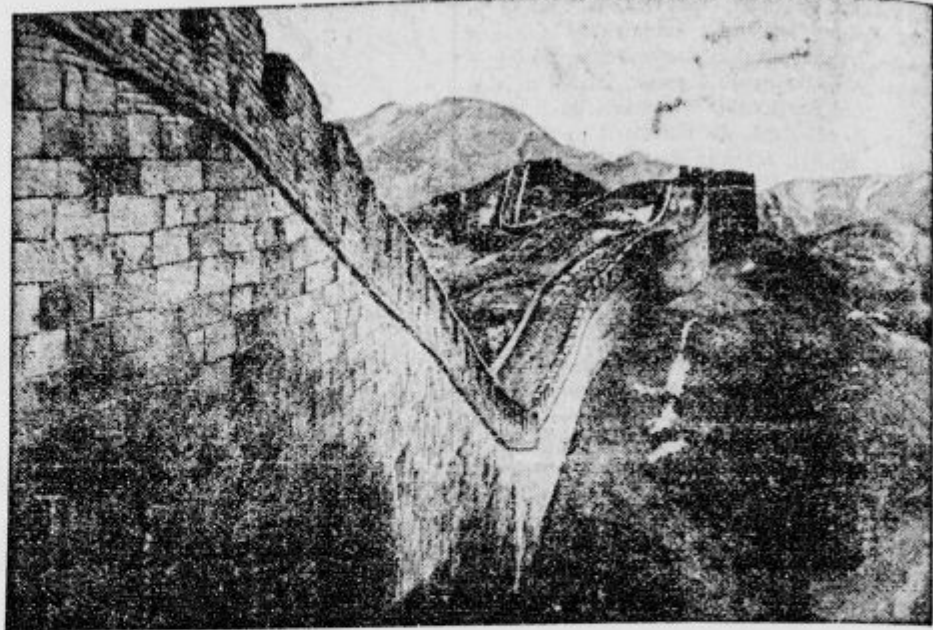
V časopisu »Slovenija« čitamo:

»Dr. Kramer je bil od prevrata menda s svojimi somišljeniki vred republikanec, a že nekaj tednov nato najhujši monarhistični centralist. Prepleskal je staro reakcionarno slovensko liberalno barko s kričavo demokratsko barvo, a pozimi leta 1924-25 je bil med voditelji znamenitega PP batinaškega absolutizma. Potem ko je bil s starim Pašičem vred izvagoniran, se je postavil čez noč pod Radičevce okrilje in po njegovem umoru podpisal znano ostro zagrebenko izjavo, ki je označevala nekak prelom z Belgradom. Toda želja po oblasti ga je kmalu začela zopet gnati iz federalističnega tabora in že l. 1931 je pristal

v Živkovičevem taboru in postal eden izmed nosilcev njegovega najreakcionarnejšega centralizma in absolutizma, ki je med drugim zaprl in obsodil v ječo tudi dr. Mačka. Menda ni še poteklo niti črnilo tistih nešteti »Jutrovihi« člankov, ki so sploh zanikovali obstoj slovenskega in hrvaškega naroda in klicali vislice in žandarje na vse »protidržavne elemente« z dr. Mačkom na čelu. Dogodki v jeseni leta 1934 so mu izvilili spet oblast iz rok. Nekaj časa je ob strani prežal, kdaj mu bo vnovič dano prisesti, a ko le ni mogel do oblasti, se je lansko jesen vnovič pokazal najprej pred dr. Mačkovimi vrati, nato pa celo na njegovi kandidadni listi.

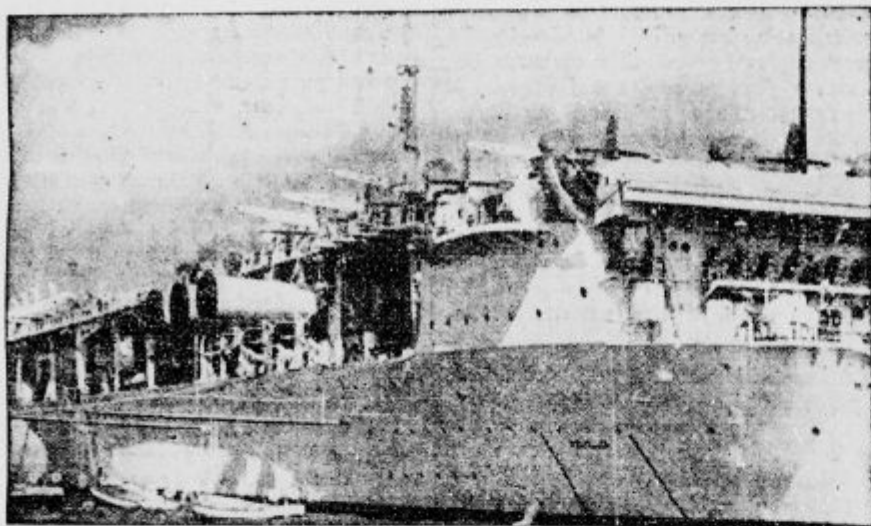

Največji človek na svetu je prav gotovo Amerikane Robert Wadlow. Visok je 2,77 m. Pred dnevi je prišel s svojim očetom v Chicago ter si tam najel sobo. Preden jo je plačal, si jo je seveda ogledal, in sicer kakor vidimo, kar čez — gornje okence.

Pogled na 2200 let stari in 2450 km dolgi kitajski zid, ki se začne pri Sučovu in se konča v zalivu Liau-Tung.

**Zahtevajte v vseh javnih lokalih
»Domoljuba«!**

Velika ameriška bojna ladja »Rangere« s ogromnim letališčem. Na njem lahko pristane 70 letal.

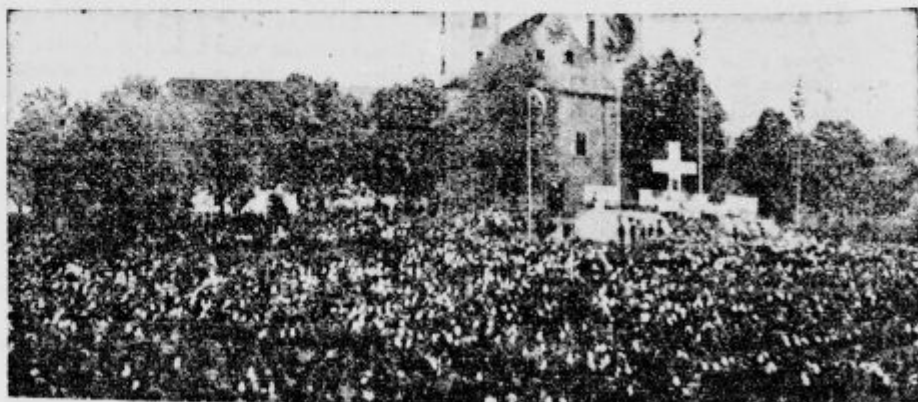

Kanadska vlada je za obisk angleške kraljevske dvojice izdala posebne znamke s slikami angleškega kralja, kraljice in obeh kraljičin Elizabete in Margarete. Znamke bodo začeli prodajati dne 15. maja.

Poljski zunanji minister Beck bo v petek, dne 5. maja odgovarjal na Hitlerjev govor.

**V »Domoljubu« imajo oglasi
najboljši uspeh!**

Velikostno zborovanje na Hribu pri sv. Jožetu v Celju.

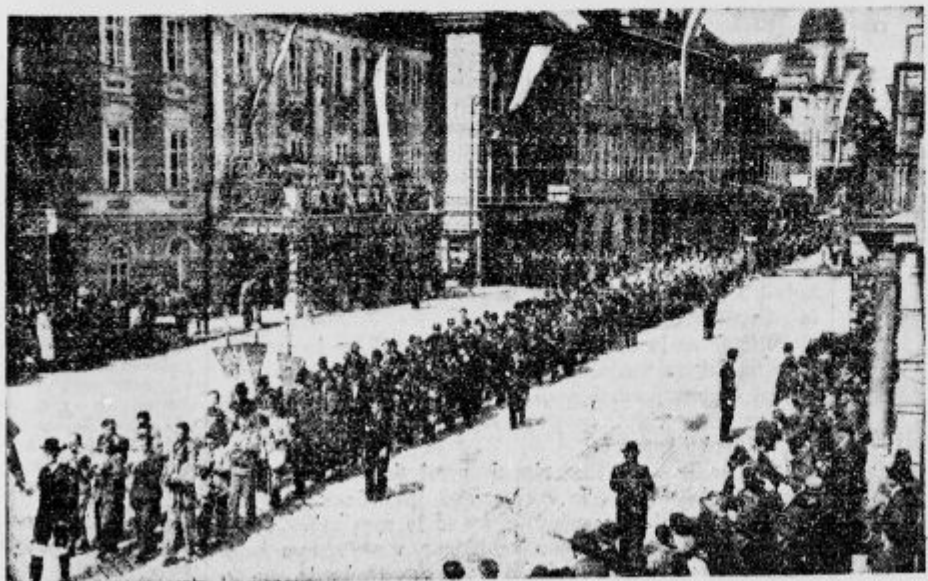
108 let stara koroška Slovenka Anna Blažun in njena hčerka Regina Blažun, ki je že tudi dopolnila 73 let.

Ameriški policaj na kolesu, ki nosi spredaj radijsko oddajno postajo.

Islandska deklica.

Prizori iz slavnostnega spreveda v Celju

Ameriški slovenec, pesnik I. Zorman, je praznoval 50-letnico rojstva.

PODOMOVINI

V Halozah primanjkuje vode

(Dopis.)

Tukaj vlada občutno pomanjkanje vode, ker že par mesecev ni bilo dežja. Vinogradom sicer in sadonosnikom ugaja tako lepo in sončno vreme. Selve ozimne in pašniki pa čutilo že sušo. Tudi v mnogih studencih je primanjkuje vode. Tudi vedno vetrovje je zemljo izsušilo. Ali sedaj prihaja čas škropljenja vinogradov in sadovnjakov. Kje bomo jemali vodo? Kdor pozna vinorodne Haloze, ve, da so vsi studenci v globokih grabah in jarkih, večina naselij pa na visokih hribih, ki so zasajeni z vinsko trto. In vso vodo za škropljenje, za ljudi in živino, mora ubog Haloški trpin znositi na hrbtnu in v vrčih, deloma na glavi iz globokega jarka eno uro daleč in še dalje na hrib. To je trpljenje, ki ga drugod ni, če tudi je suša, ker lahko vodo vozijo z živino. Prej ima ubog Haložan krvav hrbet in rame, če hoče nanositi za škropljenje en polovnjak vode, potem pa še po gorci,

ko škropl. In to po 5—6 krat na leto in pri vsakem škropljenju se to trpljenje poveča, ker les dorašča in je vode več treba. Ali ni tem ubogim trpinom mogoče pomagati? Bog nas varuj ognja v tem vetrovnem letu, vse Haloze bi pogorele, ker ni vode za gašenje. Kdor je že doživel v Halozah požar, mu je znano, da nese veter gorečo vetrnico na tretji breg, kjer lahko znova zapali. Ako še pojasnim, da je večina hramov s slamo krita, potem vsak razume, vedno nevarnost in strah Haložanov. Ako tedaj ne dobimo izdatnega dežja, se nam bo godilo, kot je opisano zgoraj. Na vsako skupino hiš naj se napravi ena velika cisterna za vodo, ki bi bila skupna javna last, vseh ki so blizu skupaj, za uporabo vode za škropljenje, živino in za slučaj požara. Kdorkoli bi začel in ljudem pomagal, bi bil zlata vreden človek in vse Haloze bi imele za seboj.

Iz raznih krajev

Celjski okraj. V zadnjih dveh mesecih je okrajni kmetijski poročevalec razdelil med naročnike okrog 700 valjnih jaje stajarskih kokoši. — Premovanje plemenske živine bo letošnjo jesen pri živinorejskem društvu v Vojniku.

Škofja vas pri Celju. Gasilska četa v Škofji vasi bo imela v nedeljo, 21. maja lepo slovesnost: blagoslovitev novega četrtega prapora. — Most na državni cesti čez Hudinjo bo v kratkem dograjen. Imel bo tudi hodnik za pešce. — Te dni smo spremili na zadnji poti Antona Randla, gostilničarja v Arclinu. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi. Pokoj njegovi duši!

Boh. Bistrica. Lep je Bohinj in resnično mirno ljudstvo biva v njem. Saj so ljudje pri nas zelo dostopni za kulturo in mirno, domače

življenje. Toda že od nekdaj se širijo v ta mirni Bohinj tuji, kvarni vplivi, ki se oprijemljejo zlasti nekaterih »klativitezov«. Pa tudi komunistična celica ni daleč stran. Naj vedo ti ljudje, ki norijo po vasi in motijo poštene ljudi, pretepajo in napadajo naše poštene fantje, da dobro vemo, kam te niti vodijo. Poznamo jih. Drugi jih navedemo po imenih, da se jih bomo vsi znali izogibati. Pošteni bohinski fantje, daleč proč od njih, oklenite se boljših organizacij, kot so njihove surove in pretepaške. Zlasti starše prosimo, naj vedo, kam gredo njihovih sinovi. — Prejšnji teden je prišel v Boh. Bistrico nov zdravnik g. dr. Wolf in ga lepo pozdravljamo.

Krvavčji vrh stoji na prijaznem hribočku s cerkvico sv. Florijana. V nedeljo, 7. maja, bomo imeli »žegnanje« in ta čas priredi prostovoljna gasilska četa igro »Davek na samce«, po večernicah ob treh popoldne. Vsi lepo vabljeni! — Prosimo merodajne oblasti, da nam preskrbe

vodo, kakor so obljubile. — Umrl je Jakob Kofalt, oče gospoda kaplana v Leskovcu. Blag mu spomin!

Nedelica. V soboto, 29. aprila je po dolgi in mučni bolezni umrl v 30. letu starosti po-
sestniški sin Jožef Zver. Že pred dobrim letom ga je bolezen priklenila na bolniško posteljo, katere ga je sedaj rešila smrt. Pokojnemu večni pokoj! Vsem preostalom naše sožalje!

Turnišče. Obiskali so nas osmošolci M. so-
boške gimnazije in si ogledali zanimivosti naše stare cerkve, katere jim je razložil osmošolec, domačin Skledar Stefan. nakar jih je popeljal na svoj dom, kjer so jih domači gostoljubno sprejeli. — Da bomo letos zidali prosvetni dom, je že vsakomur pri nas znano. V ta namen se je že izvršila zamenjava zemljišč med cerkvo in občino. V kratkem se bo začelo z dovažanjem raznega materiala in takoj nato z zidavo. Faranom ne bo treba prispevati v ta namen nobenih denarnih prispevkov, pač pa se lepo naprošajo vsi, da pomagajo z dovažanjem raznega materiala in pri delu. Prosvetni dom bo velika kulturna pridobitev za vso faro.

Metlika. Zelo uspešno predavanje je bilo v nedeljo 30. aprila v dvorani Hranilnice in posojilnice. Predaval je p. Kazimir Zakrajšek. Dvorana je bila nabito polna, saj ima ravno naša Bela Krajina veliko število izseljencev. G. predavatelj je jasno in lepo razložil delo Rafaelove družbe, kakor tudi izseljenke zbornice za naše izseljence. G. predavatelj kakor tudi prosvetnemu društvu najlepša zahvala!

Galičija pri Celju. Dne 14. aprila so se fantje, rekruti poslovlili od nas in odšli za daljšo dobo k vojakom. Vmes je bilo tudi par članov tukajšnjega fantovskega odseka. Vsem želimo, da bi se zdravi in veseli vrnili domov od vojakov. — V zadnjem času se mnogo govori o novi veliki cesti, ki bi vezala Galičijo s Celjem. Ako se bo zgradila ta, tolikanj pomembna cesta, bo tudi naš kraj dobil v kratkem večji ugled.

Čemšenik. Prosvetno društvo v Čemšeniku vprizori v nedeljo, dne 7. maja ob 3 popoldne v društveni dvorani v Čemšeniku pretresljivo vojno dramo s petjem v 5 dejanjih: »Živ pokopanc«. Vabljeni k udeležbi, zlasti oni, ki ste okuženi grozote svetovne vojne. — Z odlokom poštne direkcije v Ljubljani se s 1. majem uvaja za pomožno pošto Čemšenik dnevna dostava pošte iz Izlake. Dosedaj se je dostavljala samo štirikrat na teden. Vsem prizadetim, zla-

Besede

(Povest)

< Spisal N. Velikonja, ilustriral akad. slikar L. Sušmelj >
Slike iz tromesečne kronike o naših krajih.

»Mladina je že takšna, da ne posluša starih in hoče vse po svoje. Ne premisli, ne preudari, kakor tudi telček ne pogleda, kam se zavalji. Iz zdaj Andrej! Ali so dekleta slepa? Hitro se mora udariti, da zaleže. Kdo pa je mislil, da bo čez noč gospodar. Zjutraj še ni bil, zvečer pa žetel je napila Huljka.

Ruparica je rekla:

»Veš, Andreju se mora le povedati, da se je naša samo branila, da so jo napadli in izvali. In če je on vpil nad Francetom, ni nad mrličem. Mrliča moraš peljati počasi, ne pa s tako naglico. Andreju dopovedati, če jih kdo priganjal. To se mora Andreju dopovedati!»

»Bom, bom! Saj se tako še nocoj vrnem. Ruto sem pozabila. Pozabila? Saj veš! Pustila! Da še lahko pridem!»

Srknila je zopet ter se obližala. Srkanje je spremljalo njene besede, kakor bi jih požirala. Njena palica je zaropotala na tla. »Presneta palica« je rekla Huljka. Ruparica ji je zavila še kos špeha, ko se je odpravljala.

»In Andreju bom rekla, naj koj pride k vam, da se bo videlo, da ni nič jezen. Kaj bo jezen! Zakaj? Saj niste krivi. Krivi? Če pa drugi izvajajo! Rekla mu bom, naj se kaj oglasi, Rezka mu bo že povedala, kako je bilo. Dekle ni zvezanih ust. Naj mu še ona povele«

»Če bo, ne boš zastojal hodila okoli hiše!« ji je na pragu rekla Ruparica. »Saj veš, da je Rezka hude krvi in vzkipi kakor lonec mleka, toda dobrega srca. rečem

til Rezka,« je poklicala hčer, »pozdravi botro, ki se poslavljate«

»Zbogom, botra!« je prišlo dekle, ko ji je mati pomignila z očmi. »Zbogom, botra!«

Huljka je šla in za njo je gledala Rezka. Poganjala se je kakor žaba ter brčala kamenje predse.

»Od kdaj pa je botra?« je vprašala mater.

»Nekaj moraš reči! Ali naj rečem Huljka?« se je obregnila mati. »Kaj ti veš!«

»Pa ne vem!« je otresla hči.

»Jezik te bo še tepel!« je dejala mati. Kaj pravim: bo? Saj te želi Hudo tel!»

»Pa naj mele je odvrnila hči. Bila je vznemirjena ter zatopljena v svoje spomine. In ker so pastirji gnali pred hišo, so jo spomini še bolj vznemirjali.

XX.

Resnica se ne sme povedati.

Mlakarja so pokopali. Na grobu mu je bil spregovoril Vidmar in prav posebno poudarjal, da je rajni pokojnik bil nesebičen, konje je posojal, kdor jih je rabil in ni vpil nad nikomur.

Rupar se je obrnil in šel, tudi župnik se je zresnil. Celo na takem kraju, da Vidmar sramoti. Nihče ni odobral Vidmarjevih besedi in pred očmi jim je kričala Tona:

»Kdo bo župan?«

Rupar je z Božino stopal proti domu in njegova beseda je bila rezka in kratka. Pod leščevjem je nekdo brusil koso; ostro je zvenčalo, ko se je osla zadevala ob konico. Kosa se je motno zabliskala v večernem soju. Možakarja sta v hrib pridržala korak. Govorila sta o senu in koscih in je Rupar dejal;

RAZNO

Strogo jih držijo

V Burmi tako strogo pazijo na mlada dekleta, da nobena ne sme niti besedice spregovoriti z moškim, ki ni član njene družine. Dekle, ki je še neomženo, pa bi govorilo z moškim, ki ni njen sorodnik, bi bila takoj izključena iz svojega rodu. Jaslice iz leta 700. One božične praznike so v Barju v Italiji na novo postavili prenovljene in popravljenе jaslice, ki so bile narejene že leta 700. Jaslice so postavljene v cerkvi, kjer so pokopane kosti sv. Miklavža Mirekega. Časniškarsko društvo province Bari je s pomočjo oblasti precej žrtvovalo, da so starodavne jaslice iz leta 700, ki so bile že dolgo pozabljene, spravili na dan ter jih popravili. Prenovljene starodavne jaslice je blagoslovil sam nadškof Marcel Mimmi ob veliki udeležbi občinstva. Jaslice so veliko delo zgodnje krščanske umetnosti. Podobe in hlevček, vse je narejeno v naravnih velikostih.

Ponos Spanca. Vojvoda iz Medine je kot poslanec cesarja Karla V. prišel na nekdanjo Visoko porto v Carigrad. Jako se je za-

sti pa naročnikom naših dnevnih časopisov je s tem zelo ustrezno.

Bučka na Dolenjskem. V Močvirju je umrla Terezija Golob. Večna luč naj ji sveti. — Sadovnjaki so sedaj spremenjeni v gozd cvetja. Posebno cvetje hruške. Vse kaže, da bo prav dobra sadna letina, seveda ako ne bo posebnih nesreč. — Ker se v sosednji občini že vršijo pripravljala dela za napeljavo elektrike, si tudi mi želimo, da bi pri nas na Bučki že kmalu zasvetila električna luč.

Dole pri Litiji. Pretekli teden je zapustil svet v 82. letu starosti Janez Grčar, p. d. Brnadov oče v Gor. Jelenju. Pokojni je bil mož, ki je znal vedno braniti katoliška načela in je bil povsod pripravljen pomagati, kjer je šlo za dobro stvar. Kot vnet tretjerednik ni bil samo skrben oče številne družine, ampak tudi dober gospodar pos

sestva in več let cerkveni ključar tamkajšnje podružnice sv. Janeza in Pavla. »Domoljub« je prihajal v njegovo hišo, odkar izhaja. Prijatelje so mu bile posebno dobre knjige. Ud Družbe sv. Mohorja je bil že iz mladeniških let in imel tudi še vse knjige spravljene. Že kot onemogel starček je imel najrajši knjigo v rokah in bil pri tem vedno vdrin in vesel. Umrla sta tudi Rudolf Božič, pos. in mlinar iz Zagozda in stara mati Frančiška Tekavec iz Prevolj. Oba sta bila že priletna in bolj rahlega zdravlja, pa jih je hripa pobrala, ki je obiskala skoraj vsako hišo. Umrla večni pokoj, prizadetim pa naše sožalje. — Naše prijazne gorske vasice so kar zavite v cvetje. Sadno dreve tako obilno cvete kot že več let ne. Polje pa pogreša dežja. Tudi vode že marsikje primanjkuje. Če nam bo Bog dal kmalu izdatnega dežja, pa nič slane, bo lahko še izredno dobra letina.

Št. Andraž pri Velenju. Predzadnjo nedeljo nas je obiskal naš poslanec g. Theue. Obrazložil nam je notranji in zunanji položaj ter krepko zavračal razne nesmiselne govore, ki so se v zadnjih tednih povsod razširile.

Saj se je že tudi pri nas lotila ljudi zbeganost, ki se je še povečala sprito raznih govorci. — Pred kratkim smo pokopali daleč naokoli znanega Roglškovega Matija. Bil je priljubljen pri tukajšnjih gospodarjih, h katerim je kljub priletnosti še pridno hodil na delo. Posebno so ga radi uporabljali za delo v sadonosnih, kjer je zacepil in zasadil mnogo sadnih dreves. Cepiče je dobival pri znanem mozirskem sadjarju, sedaj že pokojnem učitelju Fr. Praprotniku. N. v m. p. — Kakor vse kaže, bo letos zopet malo živinske krme. Ljudje pravijo, da mora biti o sv. Juriju vsaj za ped dolga trava; letos pa je po travnikih še skoro kar rjava. Dočim travniki po nižinah malo bolje kažejo, pa senožeti v brežinastih legah prav slabo obetajo. Kljub temu, da že delj časa ni bilo izdatne mokrote, pa žitna polja dobro uspevajo.

Nemška Loka pri Kočevju. Podpisani župni urad sporoča vsem ljubiteljem božje poti k Mariji Tolažnici v Nemški Loki, da se vrši 5. nedeljo po Veliki noči, dne 14. maja, cerkveno žegnanje in romanje pri imenovani Marijini božji poti. Ta dan bosta dve sv. maši: prva ob 6 zjutraj, druga pa ob 10 dopoldne. Spovedovalo pa se bo že prejšnjo soboto popoldne in nedeljo zjutraj, tako da boste postreženi tudi glede sv. zakramentov. — Župni urad v Nemški Loki.

Hotič pri Litiji. Maj, krasni maj, na zemljo si prinesel raj. Tako se človek zamisli, ko se ozre na prelepo naravo, ki je vsa v zelenju in cvetju. — Cepljenje proti kozam se bo vršilo za šolski okoliš Hotič dne 17. maja ob 7 zjutraj v šoli v Hotiču. Pregled se bo vršil istotam in ob isti uri na dan 24. maja.

Sv. Rupert nad Laškim. Dne 17. aprila je odšel previden s sv. Zakramenti k Bogu po plačilo v starosti 78 let Franc Rozman, p. d. »Tomažekov oče«. Bil je pravi katoliški mož, kakršnih je malo takih. Svojega katoliškega prepričanja ni nikdar zatajil. Čez 20 let je bil cerkveni ključar farne cerkve sv. Ruperta in dolgo let občinski odbornik. Razume se, da je bil naročnik katoliških časopisov, vnet pristaša bivše SLS, sedaj pa JRZ. Naj počiva v miru blagi oče. Preostalih naše sožalje.

Sv. Jurij pri Celju. V nedeljo 23. aprila so se zbrali v Sv. Juriju pri Celju na kmetijski šoli zastopniki živinorejskih selekcijskih združenj in združenj v okoliših pomurske pasme iz okrajev Celje, Laško, Šmarje, Konjice in Brežice. Občni zbor je otvoril in vodil g. predsednik Turk, župan v Šmarju. Bansko upravo je zastopal g. Gosak iz Ljubljane, ki je čestital Zvezi k uspešnemu delu.

Prosvetni tabor na Trebelnem

dne 21. maja 1939

Fantovski odsek na Trebelnem priredi s sodelovanjem Dekliškega krožka 21. majnika 1939 na prijaznem hribčku pri sv. Rozaliji na Trebelnem prvi prosvetni tabor, združen s celodnevno prireditvijo in popoldanskim televadnim nastopom. Vljudno vabimo vse okoliške Fantovske odseke in Dekliške krožke, da se našega tabora udeležijo v krajih. Vabljeni so tudi narodne noše. Gostje se pripeljejo do postaje Mokronog-Bistrica, kjer jih pozdravijo naši fantje-konjeniki. Sprejem gostov bo pri Sv. Petru, od koder se razvije sprevod čez Trebelno h kapelici sv. Rozalije, kjer bo služba božja na prostem. Sodeluje godba s Trebnjega.

Vsi prijatelji prosvete, pridite 21. majnika na Trebelno manifestirat za naše ideje!

Posamezne okraje pa so zastopali okrajni kmetijski referenti. Delegati vseh v Zvezi včlanjenih združenj so bili polnoštevilno navzoči. Poročilo o delu Zveze je podal tajnik g. ing. Kropivšek. Zveza šteje sedaj 13 društev in 4 zadruge, ki štejejo 416 članov. Od 73 občin celega pasemskega okoliša je pri selekciji udeleženo 31 občin. V preteklem letu so bila premovanja pri štirih organizacijah, na katerih je bilo razstavljenih 375 glav plemenske živine. Na teh premovanjih je bilo razdeljenih nagrad v znesku 25.260 din. Na dveh lajskih plemenskih sejnih je bilo prodano 61 bikov, v skupni vrednosti okrog 150.000 din. Blagajniško poročilo je podal g. Pregelj, strokovni učitelj na kmetijski šoli. Denarni promet je znašal 49.772,85 din. Nakar je bil sprejet novi proračun v iznosu 32.300 din dohodkov oz. izdatkov. Občni zbor je sprejel nova pravila Zveze, ki so prirojena novim izkušnjam. Pri slučajnostih so se obravnavale društvene in strokovne zadeve, tako naprva tekalništvo za plemensko živino, o garanciji plemenske sposobnosti bikov, prignanih na plemenski sejem itd. Strokovna pojasnila je podajal g. zvezni veterinar dr. Mozer iz Kozjega. Določili so se datumi premovanj, ki bodo letos pri petih

čutil, videč, da v avdienci sultanovi dvorani ni bilo zanj nobenega stola. Zato se je vzel plašč z ramen, ga razgrnil po tleh in se po turško usedel nanj. Tako sedeč se je pogovarjal s sultanom Solimanom II. Po avdienci se je poslovil in odšel iz dvorane, da bi bil pobral plašč s tal in ga vzel s seboj. Sultan ga je prijazno pozval, da je pozabil plašč in ga naj vzame. »Poslanec cesarja Karla V. nimajo navade jemati stolov s seboj,« je mirno dejal vojvoda, se nalahno priklonil in odšel.

Zavrženi snubač. V Bukarešti se je odigrala strašna žaloigra. Inženir Konstantin Cotescu je že dalj časa zalezoval mladenko iz hiše, kjer je bil na stanovanju. Mladenka pa ni hotela slišati njegovih prošnji, zato je sklenila, da se bo nad njo mačkval. Cotescu je vdril v sobo mladenke, polil njeno obleko z bencinom, nato pa vrgl vanjo gorečo vžgalico. Ko je bila obleka v plamenih, je pahnil nesrečno žrtev iz sobe na hodnik. Na vpije nesrečnice so prihiteli sosedi, ki so pogasili ogenj. Mladenka je dobila usodne opekline po vsem životu. Okrutnega inženirja so zaprli.

»Novi kosce je še zmerom več trave pustil za seboj kakor staril Stari zna orodje obrniti.«

Naglo sta šla skozi Kote, pred znamenjem, po hribarskih ključih in mimo kala pred Ferlutovo hišo.

»O, ta je pa suh!« je dejal Bolčina ter si otrl pot s čela.

»Suh!« je dejal Rupar. Videlo se mu je, da je jezen in nemiren.

Bolčina je nekaj časa molče sopel ob njem in žal mu je bilo, da ni počakal pogrebcev, potem pa je »imel opravke pri nekom,« da je hitel Rupar sam.

Pogrebci so se zbrali pri Vidmarju. Sedeli so okoli dolge mize: Bevk, Brus, Benko, Polanc, Siegl in cela vrsta drugih.

»Dober človek je bil!« je dvignil kozarec Bazk.

»Dober!« je pokimal Bevk.

»Kaj mu pomaga, če je bil dober!« je pristavil Benko.

»Ali ni bil včasih tudi siten, kaj praviš, Brus?«

Brus se je stresel in zbudil iz svojih premišljevanj.

»Seveda!«

»Nič ne zabavljaj!« se je oglasil Vidmar in ostro očvrknil Brusa. »Najgrše je zabavljati čez umrlega gospodarja!«

»Saj nisem ničesar rekel!« se je preplašil Brus.

»Mislim sem, da mu bomo našli težko enakega!« — Toda tu se je spet spomnil, da se je zaletel. — »E, seveda, če tako rečem —«

»No, no, še boljše!« Jaz zmerom pravim, da še boljše!« se je zagnal mešetar Benko. »In takega, ki bo za organista!«

»Kakopa, kakopa,« je kimal Brus, ki mu je bilo vroče, da je zašel v to družbo. Sami občinski odborniki

so sedeli okoli mize in eden izmed njih bo župan. Da ne bo Rupar, to je bilo jasno, toda ostalo jih je še štiri in dvajset. Štiri in dvajset! Plavaj čez štiri in dvajset nožev, da se ne zadeneš, skoči čez štiri in dvajset igel in se ne pobodi. Kakor da jih vseh štiri in dvajset drži roko na njegovih ramah in mu z drugo molijo žreb. »Vzemi, toda zadeni pravega! Zadeni tistega, ki bo tvoj gospodar. Saj veš.« — In jih je začel, kakor bi prebral krompir. Bazk? Ne! Grm? Ne! Polanc? Kaj pa Polanc? Precej veljave ima in razumen je! Vendar Vidmar! In zdaj pride še namestnik. Vidic, za njega pa ve, da ne bo.

»Kje pa je dekla?« je vprašala mimogrede Grmovka. »Nič je ne vidim!«

»Mati ji je rekla in je morala domov!« je naglo odvrnil Benko namesto Vidmarja.

»Ali je ne bo več nazaj?«

»Doma bo morala ostati!« je dejal Vidmar.

»Potem boste pa kar brez nje!«

»Dokler ne dobijo druge!« je pojasnjeval Benko.

»Vidiš,« je planil Brus vmes, »Polanc lahko da Polonco! On jo lahko pogreša! Vsaj za toliko časa, da dobite stalno, če ji ne bi ugajalo. Brez ženske pa ne morete, Neža vendar ne more več!«

In se je useknil in izza roba pomežiknil Vidmarju. Ta se je pogladil preko čela, kakor da se mu je nekaj zablistalo.

»Dobro bi bilo, če bi jo nam vsaj nekaj časa dal. Zdaj je sredi leta in za dobro dekle stiska!« je dejal Vidmar.

»E, očtarija je!« se je otresel Polanc.

»Toda Vidmarjeva!« je udaril po mizi Benko. »Če bi jaz imel hčer, bi jo koj dal. Tako varna je kakor v farovžu!«

500-letnica podružnice sv. Florijana

Cerkvica sv. Florijana na Gori spada med najstarejše podružnice kupače sv. Andreja na Vajah. Stoji nekako na meji moravške, peške in vaške fars v prijetnem gorskem zatišju kakih 300 m nad peško kotlino. Od banovinske ceste, ki veže Moravče na Litijo, je oddaljena le kakšne četrt ure. Njen postanek je označen v farmi kroniki z letnico 1499. Najbrž pa je cerkev starejša ter je bila v tem letu je posvečena. Poprej je morala stati tukaj znamenje, kar je razvidno iz risovanja okrog velikega oltarja. Postavil ga je baje neki graščak iz medijske graščine, ki je imel v bližini svoja posestva. Cerkvico pa mu je prizidal njegov potomec v zahvalo za čudežno rešitev. Na tem samotnem gozdnem kraju, kamor je rad prihajal na lov, ga je napadel — kakor nam sporoča ljudsko izročilo — njegov sovražnik z golo turško sabljo. Namenjeni udarec pa je zadell ob trdi rob znamenja. Sablja se je prelomila in napadalec je pobegnil. Graščak je dal posvetiti kapelico svojemu patronu sv. Florijanu, čigar češčenje je bilo nekdanj zelo razširjeno. Od vseh krajev so prihajali romarji v samotno gorsko svetišče, ki je bilo za toliko množice premajhno ter je bilo pozneje spet prizidano. Ostanek sloveče božje poti je še danes starinsko znamenje pod cerkvijo, od koder so se pobožni častilci po kolenih pomikali proti glavnemu oltarju.

V novejšem času se je romanje na Goro opustilo. Cerkvica je ostala sama nad vasicami, ki so raztresene po njenem pobočju. Častiljiva sta-

rost ji ni prizanesla ter potrebuje popravila. K temu naj bi pripomogla slovesnost 500-letnice, ki se bo vršila na Gori v nedeljo, dne 14. maja. Slavnostno cerkveno opravilo bo dopoldne ob 10

ter ga bo opravil vaški nadžupnik g. Porenta. Pri sv. maši bo ljudsko petje s spremljevanjem godbe. Povabljeni bodo bližnje gasilske čete, ki že več let rade prihajajo na Goro k svojemu zavetniku. Pridite pa tudi drugi — vsi, ki častite sv. Florijana kot zaščitnika proti požarom.

organizacijah. V preteklem letu je bila dosežena najvišja molznost pri pomurski pasmi na 3.783 l mleka letno. Vse kaže, da je delo za izboljšanje in odbiro pomurskega goveda v lepem razmahu in je pričakovati še lepših uspehov.

Borovnica. Vse Borovničane in vse okoličane od Kotov pa do Brega in Dola, od hribov do dolin, vse sosednje kraje vabimo v nedeljo, dne 7. maja 1939 popoldan v Prosvetni dom v Borovnici, kjer bo ta dan lepa tombola z mnogimi dobitki.

Rob-Krvava pet. V četrtek, dne 27. aprila, je zadela vas Krvavo pet velika nesreča. Dopoldne, ko so bili skoro vsi ljudje na polju, na senožitih in v gozdu, se je pokazal iznad Usnikovega hleva ognjen zubel. S slamo krite strehe so ognjeno nevarnost še povečale. Zalostno se je oglašil zvon

na hribcu sv. Lenarta. Zatulila je sirena na graščinski žagi v Robu, iz lin župne cerkve je klicalo na pomoč gasilce, ki so v največji naglici z motorke hitela na pomoč v Krvavo pet; prihiteli so ljudje po dve uri daleč gasit in pomagat; pomoč je prišla, toda med tem je ogenj uničeval imetje treh vaščanov. Rešili so se živino: hiše, hleve, skednje in kozolce jim je uničil požar. K sreči je pihal veter proti lasi, drugače bi pogorela vsa vas. Obupani so bili pogoreli in zvečer so morali iskati prenočišča pod tujo streho. Pomoči so potrebni, zato kdor more, naj pomaga.

Papež Pij XII. je odločil, naj bodo maja po vsem katoliškem svetu molitve za mir.

Slovenci iz Nemčije pridejo na obisk

Zveza Jugoslovanskih katoliških in narodnih društev v Nemčiji priredi tudi letos potovanje v domovino, in sicer kakor sledi: Odhodi iz Duisburga 24. avg. zjutraj. Med potjo proti domu obiščemo Bled, kjer bomo imeli sv. mašo 25. avg. Po službi božji bo prilika za izmenjavo kreditnih pisem pri podružnici Zadruga gospodarske banke in pri »Putniku«, nato kosilo, po kosilu, se odpeljemo proti Ljubljani, tako da bodo imeli naši izletniki še isti dan priliko iti z vlakom naprej. Med bivanjem v domovini gre večja skupina tudi na Oplenec na grob blagopokojnega kralja Aleksandra. Odhodi iz Ljubljane nazaj 12. septembra zjutraj proti Mariboru, v Mariboru se poklonimo na grobu pokojnega škofa Sionška, potem imamo skupno sv. mašo v stolnici, nato kosilo, po kosilu slovesne večernice, po večernih gremo na kolodvor, kamor pride po nas nemška garnitura. Dne 13. avgusta zvečer smo zopet v Duisburgu. Od posameznih naselbin do Duisburga je polovična vožnja na podlagi voznega listka za skupni vlak. Vožnja stane 52 RM, vendar pa še nimamo prav točnih podatkov. Kreditna pisma se lahko naročijo do 400 RM, katera naj se naročijo do 15. junija, poleg tega pa še vsaka oseba vzame lahko 10 RM kovanega denarja s seboj. Voznina naj se plača do 15. julija, to pa zaradi tega, da dobi vsak udeleženec pravočasno potrebne listine zopet nazaj. Vođa vlaka Ivan Lindič.

Velika kmetijska razstava na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani

Kmetijske razstave na jesenskih velesejmi v Ljubljani so bile pred leti že tradicionalne. Dolgo vrsto let jih je prirejal velesejmaki kmetijski odbor, ki mu je načeloval neumorni in idealni, sedaj žal že pokojni predsednik Viljem Rohman, s pomočjo kmetijskega oddelka kr. banke uprave, kmetijskih zavodov in družb. Velesejem je ob priliki svojih jesenskih prireditelj v teku zadnjih let prikazal nekaj važnih in zanimivih razstav iz drugih področij. Za letošnjo jesen od 2. do 11. septembra pa pripravljata pomožni kmetijski odbor strokovnjakov ter kmetijski oddelki kr. banke uprave s sodelovanjem Sadjarskega in vrtnarskega

Gospod Volodijovski

Objubi mi to, gospod, s tem me potolažiš, sicer morda še umrjem.

»Objubljam in dajem besedo!« je odgovoril Kelling.

»Bog ti plačaj, gospod, jaz pa se ti iz vsega srca zahvaljujem! Pa tudi pred ljudmi kaže miren obraz, da ne bi kdo česa slutil. Čas je, da odidem. Tako dober si, gospod, da mi besed zmanjkuje. Odslej se ne bova več na samem videla, ampak samo med ljudmi. Daj, povej mi še, da mi ne zamereš... Zakaj muka je nekaj drugega, kakor zamera... Bogu me odstopaš, ne komu drugemu... pomni!«

Kelling je hotel nekaj spregovoriti, ker pa je čez mero trpel, so mu prišli iz ust samo neki nerazložni glasovi, podčrtni ječanju, potem pa se je s prsti dotaknil Kržišinih senc in jih držal tako nekaj časa v znamenje, da ji odpusti in jo blagoslovja.

Potem sta se ločila; ona je šla v cerkev, on pa zopet v ulico, da ne bi arečal v krčmi kakoga znanca.

Kržiša se je vrnila šele opoldne, v sprejemnici pa je našla znamenitoga gosta: bil je to duhovnik podkanceler Olšovski. Pripeljal se je nepričakovano v poseto h gospodu Zaglobi, ker je želel, kakor je sam povedal, spoznati tako velikega viteza, čigar zmage v vojni so vzor, razum pa voditelj vsemu viteštvu v tej prekrasni ljudovladi.

Gospod Zagloba je bil v resnici zelo presenečen, a ne manj zadovoljen, da ga je vprilo ženski doletela tako velika čast; zato se je neizmerno napolnival, rdel, se polil in se obenem trudil, da bi pokazal gospe stolnikovi, da je vajen podobnih obiskov največjih dostojanstvenikov v deželi in da mu ni dosti do njih.

Kržiša, ki je bila prelato predstavljena in mu je ponižno poljubila roko, se je vseda k Baši, vesela, da ji nihče ne bere na obrazu sledu prejšnjega razburjenja.

Medtem je duhovnik podkanceler obsipal s pohvalami gospoda Zagloba tako obilno in tako lahko, da se je zdelo, da vleče vedno nove zaloge pohval iz svojih violetnih, s čipkami obitih rokavov.

»Ne misli, gospod,« je pravil, »da je mene semkaj prignala zgolj radovednost, da spoznam prvega moža med viteštvom. Kakorkoli je namreč občudovanje je pravično spoštovanje junakov, romajo vendar ljudje običajno tja, kjer se je poleg močnatosti nastanila izkušnost in bister razum, tudi zaradi lastne koristi.«

»Izkušnost,« je rekel gospod Zagloba skromno, »zlasti v vojni stroki je morala priti s starostjo sramo in morda me je zaradi tega še rajni gospod Konlerpolski, praporščakov oče, včasih za svet vprašal, potem pa tudi gospod Nikolaj Polocki in knez Jeremija Višničevski in gospod Sapieha in gospod Čarniecki; kar pa zadeva priimek Ulisses, sem temu iz skromnosti vedno nasprotoval.«

»Pa je vendar tako zvezan s teboj, gospod, da včasih kdo niti pravega imena ne pove, ampak samo reče: 'naš Ulisses' in vsi takoj uganejo, koga je hotel orator« imenovati. V današnjih

»Govornik.

težkih in prevratnih časih, ko marsikdo v duši omahuje in ne ve, kam naj se obrne, s kom naj drži, sem si zato tudi jaz rekel: »Pojdem, poslušal bom mnenje, otresem se negotovosti, jasen svet me razsvetli.« Ugani si že, gospod, da hočem govoriti o bližnji elegiji, spričo katere vsaka cenzura kandidatorum (ocena kandidatov) lahko rodi kaj dobrega, kaj šele taka, ki pride iz tvojih ust, gospod. Slišal sem že, kako se je med viteštvom z največjim odobravanjem ponavljalo, da ne vidiš rad, gospod, tistih tujcev, ki tišijo na naš prekrasni prestol. V ilah Vazov — si blagovoliš reči,

gospod — se je pretakala jagelonska kri, zato jih ni bilo mogoče smatrati za tujce, toda ti inozemci — si blagovoliš reči, gospod — niti naših staropolskih očitajev ne poznajo niti ne bodo znali spoštovati naših svoboščin in lahko vznikne iz tega absolutum dominium¹⁷. Priznam, gospod, da so to globoke besede, toda oprosti, če vprašam: ali si jih res ti izrekel ali pa morda opinio publica (javno mnenje) že iz navade tebi v prvi vrsti pripisuje vse globlje izreke?

»Priča so te ženske,« je odgovoril Zagloba, »in čeprav to zanje ni primerna snov, naj povedo, ko jim je Previdnost po svojih nedoumljivih sodbah enako kakor nam priznala dar govora!«

Duhovnik podkanceler je nehote pogledal na gospe Makovicko in potem na obe gospodični, ki sta se stiskali druga k drugi.

Nastala je za trenutek tišina.

Nenadoma se je razlegel srebrni Bašin glas:

»Jaz nisem slišala!«

Nato se je Baša strašno zmedla in zardela prav do ušes, zlasti ker je gospod Zagloba takol rekel:

»Oprostite, vaše dostojanstvo! Mladó je, zato lahkomisljeno! A kar zadeva kandidate, sem marsikrat govoril, da bo ob teh tujcih plakala poljska svoboda.«

»Tudi jaz se bojim tega,« je odvrnil duhovnik Olšovski; pa čeprav bi hoteli izvoliti kakoga Piasta, kri od naše krvi, kost od naših kosti, povej, gospod, v katero stran naj se obrnejo naša srca? Že sama tvoja misel o Piastu, gospod, je velika in se kakor plamen širi po deželi, saj slišim, da se čuje na vseh (okrajnih) zborovanjih, kjer se le niso dali podkupiti, en glas: Piast! Piast!...«

»Pravilno, pravilno!« ga je prekinil Zagloba.

»Vendar,« je nadaljeval podkanceler, »je laže Piasta oznanjevati kakor pa tako zaželenega najti; zato se ne čudi, gospod, da se vprašam: koga si imel v mislih?«

¹⁷ Samovlada.

ga društva, Čebelarstva društva, Zveze mlekar-
skih zadrug, Zveze selekcijskih zadrug za sivo-
rjavo govedo, Kmetijske družbe, Društva za rejo
malih živali itd. obsežno kmetijsko razstavo, ki
bo gotovo v veselje, bodrilo in ponos slehernemu
kmetovalcu, čebelarju, vrtnarju, rejcu in vsem
drugim, ki se udeležujejo na kateremkoli pod-
ročju kmetijstva.

Praproče pri Tu-
hinju. Glejte jo ko-
renino, Matijevčovo
mater, Marijo Hri-
bar iz Praproče v
župniji Šmartin v
Tuhinju! Ali ji mo-
rete prisoditi polnih
90 let? Rojena 10. fe-
bruarja 1849 na Ko-
čevem, župnija Sela
pri Kamniku, se je
primožila v gorsko
vasico Praproče št. 6
dne 3. nov. 1849, kjer
je živel z možem
Gregorjem 31 let v

srečnem zakonu, v katerem je dala življenje
trinajstim otrokom. Po moževi smrti l. 1900 je
padlo nanjo vse težko breme gospodarstva in
skrb za družino. Toda ni klonila. Delala je in
trpela, skromno živela, zraven pa molila in
prav tega učila tudi svoje otroke, katere je
vzgojila za dobre, krščanske moše in žene.
Kljub visoki starosti je še čvrsta in nikoli brez
dela, le noge so ji postale malo težke in hodijo
bolj nerade po strmih hribu v dolino — dobro
uro — proti farni cerkvi sv. Martina, po kate-
rem, pravi, se ji najbolj toži, ko ga ne more
redno vsako nedeljo in vsak praznik obiskati,
kakor je delala vsa leta. Ko želimo Matijev-
čevi materi še več let trdnega zdravja, pa pro-
simo obenem Boga, naj nam da mnogo takih
žena in mater, kakor je ona.

Zanimanje za kongres Kristusa kralja v Južni Ameriki

Izseljenski duhovnik g. Janez Hladnik, ki
deluje med našimi izseljenci v Južni Ameriki,
nam iz Buenos Aires sporoča, da sta v dnev-
niku »El Pueblo« izšla dva zelo lepa članka o
VI. mednarodnem kongresu Kristusa Kralja, ki
bo letos od 25.—30. julija v Ljubljani.

»Koga sem imel v mislih?« je ponovil Zagloba
nekoliko v zadregi.

In potisnil je ustnico naprej in namršil obrvi.
Tudi mu je bilo dati hiter odgovor, ker dotlej
ne bi imel nikogar v mislih, ampak tudi vobče
ni imel teh misli, ki mu jih je bil spretni duhovnik
podkanceler že podtaknil. Sicer pa je sam vedel in
razumel, da ga podkanceler vleče v neko smer, a je
nalašč dovolil, da ga vleče, ker mu je to zelo
laskalo.

»Trdil sem samo in principio (v začetku, na-
belno), da nam je treba Plastič, je slednjič od-
govoril, ampak, kar je res, doslej nisem še ni-
kogar imenoval.«

»Slišal sem o častihlepnih namerah kneza Bo-
goslava Radzivila?« je kakor sam zase zamrmral
duhovnik Olšovski.

»Dokler bo le še kaplja krvi v prsih,« je zaklical Za-
globa z vso silo globokega prepričanja, »ne bo
nič iz tega! Ne bi maral živeti med narodom, ki si
nakopije tako sramoto, da si izdajalca in Judeža
za nagrado izvoli za kralja.«

»To je glas ne samo razuma, ampak tudi
državljanke poštenosti!« je zopet zamrmral pod-
kanceler.

»Ha,« je pomislil Zagloba, »ti hočeš mene po-
legnuti, potegnem pa jaz tebe.«

Na to znova Olšovski:

»Kam torej zaploveš, razmajana ladja moje
domovine? Kakšni viharji, kakšne skale te čakajo?
Zares, hudo bo, če postane tujec tvoj krmar, am-
pak, kakor se vidi, bo moralo tako biti, ko nimas
vrednejšega med svojimi sinovi!«

Tu je raztegnil bele roke, okrašene z bleste-
čimi prstani, sklonil glavo in rekel vdan:

»Torej Condé, Lotaringijec ali knez Neubur-
ški?... Ni druge pomoči!«

»Ni mogoče! Plastič je odgovoril Zagloba.

»Kdo?« je vprašal duhovnik.

Po nalogu škofijskega ordinariata, kateremu
je g. Hladnik prijavil zadevo kongresa, je že se-
stavil poseben odbor odličnih osebnosti, ki bodo
skušale zainteresirati južnoameriško inteligenco
potom časopisja in radio-predavanj za kongres
Kristusa Kralja. K omenjeni propagandi bo ve-
liko pripomogla tudi knjiga »Die Welt für Chris-
tus«, ki jo je napisal g. svetnik Janez Kalan in
ki bo te dni izšla v španskem jeziku.
Kakor poroča g. Hladnik, se bo udeležilo več
odličnih osebnosti kongresa v Ljubljani.

Majnik

Zgrinja mlado se zelenje
cvetk kraljici v počestčenje,
majsko jutro s svetom zarje
zaljša šmarnične oltarje.

Kakor z biseri pretkane
se raztezajo poljane;
radost in cvetlice smehljanje
vitkano je skrivnostno vanje.

Kot kadilo ji z gredico
vonj pošiljajo cvetlice;
pesnice sladka melodija
izzveni v ime: Marija!

Majski dan zaide v sence,
zvezde zbirajo se v vence;
piše majska noč v višave
z zlatom na nebo ji: Ave!

Limbarski.

Za 4 dni v Italijo, z avtom po Vipavski
dolini, do Gorice-Trsta 150 din, do Padove-
Benetk 280 din; 18. do 21. maja. Prelepi maj-
niški romarski izlet na Sveto goro in na grob
sv. Antona v Padovo, v tehnični izvedbi Tuj-
skoprometne zveze, po našem priljubljenem
sporedu. Podatke, fotografije in plačilo do 10
maja. Priglasite se takoj za brezplačna navo-
dila »Družini božjega sveta«, Ljubljana, Sv.
Petra nasip 17.

In nastal je molk.

Nato je zopet povzel besedo podkanceler:

»Ali je vsaj eden, za katerega bi se vsi zedi-
nili? Kje je tak, ki bi se vitezstvu na mah tako
priljubil, da se ne bi nihče drznil mrmrati proti
njegovu izvolitvi?... Bil je en tak, največji, naj-
zaslužnejši, tvoj prijatelj, čestiti vitez, ki je hodil
v alavi kakor v soncu... Bil je tak...«

»Knez Jeremija Vešniševiček!« ga je prekinil
Zagloba

»Daj! Toda on je v grobu...«

»Živi njegov sin!« je odgovoril Zagloba.

Podkanceler je oči na pol zaprl in sedel nekaj
časa molče; nenadoma je dvignil glavo, pogledal
gospoda Zagloba in začel počasi govoriti:

»Zahvaljujem se Bogu, da mi je vdihnil misel,
naj se spoznam s teboj, gospod. Tako je bil Zivi sin
velikega Jeremija, mlad in nadebuden knez; glede
njega ima ljudovlada doslej neporavnan dolg, ki
ga je treba plačati. Toda od ogromnega premože-
nja mu ni ostalo nič razen alave kot edine za-
puščine. Kdo bo torej v današnjih pokvarjenih ča-
sah, ko vsakdo le tja oči obrača, kjer jih zlató nase
vleče, izgovoril njegovo ime, kdo bo imel pogum,
postaviti njegovo kandidaturu? Ti, gospod? — daj.
Ali pa se bo našlo veliko takih? Ni čudno, če se
mož, ki mu je vse življenje minilo v ljunških
borbah na vseh bojiščih, ne prestraši tudi na elek-
cijskem polju glasno izkazati spoštovanje pravi-
nosti... Toda ali pojdejo drugi za njim...«

Tu se je podkanceler zamislil, potem je dvignil
oči in dalje govoril:

»Bog je močnejši od vseh. Kdo ve, kakšne so
Njegove sodbe, kdo ve? Kadar pomislim, kako vse
viteštvo verjame in zaupa tebi, gospod, opazam s
presenečenjem, da mi stopa nekakšna nada v srce.
Povej mi, gospod, odkritosrečno, ali so kdaj zate
obstajale nemožnosti?«

»Nikoli!« je odgovoril Zagloba s prepričanjem.

»Vendar ni treba te kandidature na mah pre-
več ostro postavljati. Naj pride to ime v ljudska
ušesa, toda naj se ne zdi nasprotnikom preveč

Bresje. Romarji,
ki leto za letom obi-
skujejo Kraljico Slo-
vencev v njenem sve-
tišču na Brezjah, go-
tovo vsi dobro poznajo
postrežljivega zakri-
stana fr. Donata Juga,
ki je obhajal v sredo
3. maja svojo 60 let-
nico rojstva. Že nad
polnih 30 let vestno
opravlja zakristansko
službo v Marijinem
svetišču. Kar mu pa
preostaja časa, se bavi
s čebelarstvom. In v

tem si je tekom let pridobil toliko znanja, da je
bil in je še pre mnogim gorenjskim čebelarjem mo-
der sodelavec. Svoje praktične nasvete je priobče-
val v »Slovenskem čebelarju«; pred 4 leti pa je
izdal celo samostojno obširno knjigo »Praktični
čebelar«. Za njegovo 60 letnico vsi želimo, da bi
ga nam Marija ohranila še dolgo let!

Iz naših društev

i Sv. Lovrene na Pohorju. Kmetko bralno
društvo na Pohorju uprizori v nedeljo, 7. maja
v Društvenem domu mogočno zgodovinsko dramo
iz prvih mučenjskih časov krščanstva: Quo vadis?
Igra se bo naslednjo nedeljo dne 14. maja po-
novila, Vabljeni!

i Prosvetni tabor na Trebelnem. Fantovski od-
sek in Dekliški krožek na Trebelnem bosta prire-
dila dne 21. maja 1939 prosvetni tabor. Dopoldne
bo spreved, sv. maša na prostem, nato zborovanje,
popoldne pa telovadni nastop in nato ljudska ve-
selica. Prireditve se bo vršila pod pokrovitelj-
stvom in v navzočnosti ministra dr. Kreka. Dolen-
ci, 21. maja pridite na majniški izlet na prijetno
točko Trebelno in prepričali se boste o delavnosti
naše mladine.

i Velenje. Veliko ljudsko igro »Graničarje« v
7 slikah priredi naše Prosvetno društvo v soboto
6. maja ob 8 zvečer, v nedeljo 7. maja in v ne-
deljo 14. maja ob 3 popoldne. Igro in vse pevске
točke spremlja godba. Vljudno vabljeni!

V vsako hišo »Domoljuba«!

grozno; naj se rajši smejejo in rogajo, da ne bodo
stavili preslinih ovir... Morda tudi Bog dá, pa
naglo splava na površje, če si one stranke med
seboj uničijo svoja prizadevanja... Utiraj mu, go-
spod, polagoma pot in ne prenehaj z delom, ker
je to tvoj kandidat, vreden tvojega razuma in
izkušenosti... Bog te blagoslovi v teh razme-
rah...«

»Ali naj torej pripuščam,« je vprašal Zagloba,
»da je tudi vaša dostojanstvenost mislila na kneza
Mihaela?«

Duhovnik podkanceler je potegnil iz rokava
majhno knjižico, na kateri je stal z velikimi črkami
zapisan naslov »Censura candidature«, in rekel:

»Citaj, gospod, naj to pisanje zame odgovori!«

S temi besedami se je začel duhovnik pod-
kanceler odpravljati, toda gospod Zagloba ga je
zadržal in rekel:

»Dovoli, vaša dostojanstvenost, da še jaz nekaj
odgovorim. Najprej se torej zahvaljujem Bogu, da
se nahaja manjši pečat v takih rokah, ki umejo
ljudi kot vosek oblikovati.«

»Kako to?« je vprašal podkanceler začudeno.

»Drugič, naprej povem vaši dostojanstvenosti,
da mi je kandidatura kneza Mihaela zelo po volji,
ker sem njegovega očeta poznal in ljubil in se pod
njim bil skupaj z drugimi prijatelji; tj. se prav
tako srčno razvesele ob misli, da bodo mogli sinu
izkazati tisto ljubezen, ki so jo imeli za velikega
očeta. Zato se oprijemam te kandidature z obema
rokama in bom še danes govoril z gospodom pod-
komornikom Kržičkim, ki izhaja iz velike in ime-
nitne rodbine in je moj znanec; ta ima nenavadno
ugled med laiči, ker je težko, da bi ga človek ne
ljubil. Oba bova torej storila, kar je v najini moči,
in če Bog dá, bova tudi nekaj dosegla.«

»Naj vaju angeli spremljajo.« je odgovoril du-
hovnik, »če je tako, ni treba nič več govoriti.«

(Dalje.)

RADIO LJUBLJANA

Četrtek, 4. maja: 18 Pester spored Radijskega orkestra. 18.40 Slovenščina za Slovence. 19.30 Nac. ura. 20 Šramel - kvartet Murnček. — Petek, 5. maja: 11 Šolska ura. 18 Ženska ura. 19.30 Nac. ura. 19.50 Prvi obrtniški počitniški dom na Govejku pri Medvodah. 20.40 Koncert francoskih opernih arij. — Sobota, 6. maja: 17 otroška ura. 18 Radijski orkester. 18.40 Nove umetnine v cerkvah kamniškega okraja. 20 O zunanji politiki. 20.30 Prenos iz Celja. — Nedelja, 7. maja: 8 Pihalni trio. 9 Napovedi, poročila. 10.15 Prenos cerkvene glasbe iz Zavoda ev. Stanislava v St. Vidu nad Ljubljano. 17 Kmet. ura. 17.30 Radijski orkester. 19.30 Nac. ura. — Ponedeljek, dne 8. maja: 18 Zdravstvena ura. 18.40 Kulturna zgodovina koroskih Slovencev. 19.30 Nac. ura. 20 Spominjska proslava 5-letnice smrti p. Hugolina Sattnerja. 21 Radijski orkester. — Torek, 9. maja: 11 Šolska ura. 18 Narodne pesmi. 18.40 Človeški tipi in značaji. 19.30 Nac. ura. 20 Spomini na Joh. Straussa. — Sreda, 10. maja: Mladinska ura. 18.40 Pomladanski ljudski svetniki. 19.30 Nacionalna ura.

Pri tvrdki:

„Proteza“

Verovšek & Ko.

Ljubljana

Krčkov trg št. 10

dobite najcenejše in najboljše ortopedične in bandažirske izdelke kot: umetne roke, umetne noge, ortopedične steznike, oporne aparate, ravnodržalce, vložke za ploške noge, kilne in trebušne pasove, otroške popkove bandaže iz gume, popkove bandaže za odrasle, suspenzorje, gumi-nogavice, gumijaste varovalke za kolena in členke, povoje, vato, gaze, brizge, vsakovrstne terapevtske pripomočke in higijenske predmete.

Lastne delavnice. — Za dame damska postrežba.

Raka pri Krškem. Preteklo soboto smo se prebrali, kako ljudstvo ceni in spoštuje značajne in krščanske moze. Bil je namreč pogreb pokojnega Franca Goloba iz Podlipa. Za turo je bilo to jutro kakor praznik. Vse se je zbralo ob krsti, da pokažejo, kako so spoštovali blagega moža, ki je bil vzor poštenjaka. Na zadnji poti so ga spremili štirje duhovniki, zastopniki občine, fantje v krojih, Dekliški krožek in Prosvetno društvo, saj je bil pokojni ob ustanovitvi njegov prvi predsednik. — Pred hišo pokojnikovo v Podlipi in na pokopališču je pevski zbor, obstoječ iz finančnih uradnikov iz Ljubljane, zapel pokojnemu, katerega sin je finančni inšpektor, slovo. Domači pevski zbor pa se je s pesmijo poslovil v cerkvi. Z dušo in srcem je pokojni živel in delal za splošni napredek fars, res je bil mož katoliške akcije. Bog mu bodi plačnik!

USNJE

iz tovarne

»INDUS«

po najnižjih tovarniških cenah samo

NA VELIKO IN MALO

v Ljubljani, Fügnerjeva ul. 3

(prej Škofja ulica)

V boj za naše časopisje!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potreščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in naroba.

Izborne kose

prave bergamaške in druge osle, bruse in razno orodje - ima v zalogi po nizkih cenah železnina Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska 1.

Fige za žganjekuho

dobite po ugodni ceni pri tvrdki Fran Pogacnik d. s. o. z. v Ljubljani, Tyrševa c. (Dunajska) št. 33.

Vsaki osebi - družini nudimo stalen zaslužek doma. - Pisite: Anos, Maribor.

Za vsako družino

vsa oblačila, posebno moške obleke in perilo si nabavite najboljšo in najcenejšo pri Prekerju, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Svete kipe

majniške Marije nudijo po najnižjih cenah F. Konjedič, Stražišče pri Kranju.

Novo reporeznico

prodam. - Ljubljana, Brdo 51, Vič.

Sprejem

pridne, poštene oferte in hlapca nekadilca. Iščem pridne, spretno mladarje za stavbo hleva. Nazlov v upravi »Domoljuba« pod 6976.

Služkinjo

v pomoč gospodinjici sprejemam. - Nazlov v upravi »Domoljuba« pod št. 6971. (b)

Nove vozove

vsakovrstne, na peresih, proda in vzame tudi stare v zameno ali v popravilo Hromc M., Seneberje, p. D. M. v Polju.

Hlapca

za vsa kmečka dela takoj sprejme Presetnik, Kleče 8, Jezica.

Vajenca

za čevljarstvo obrt sprejme Hönigmann, Ribnica, Dolenjsko.

1000 kg sena

sladkega, in 500 kg slame, proda Birtič M., Dobrova 30.

Kmetičko dekle

pošteno, za vsa hišna in vrtna dela, sprejme v službo dr. Kozma Ahačič, Trzinč.

Satnice

in vse čebelarke potrebščine dobite v železnini Fr. Stupica - Ljubljana, Gosposvetska 1. Nakup vsaka.

Ugodno prodam stroj

za dvozarezo cementno opeko, model Lipsa, s podlogami. M. Omahen, Vianja gora.

Dekle

na kmetijo sprejemam. Pievnik, Tomačevo 9, pri Ljubljani.

Vajenca

za pekovo obrt, s vsa oskrbo, sprejme takoj Jože Urbančič, Črnuče 48, pri Ljubljani.

Hlapca

k goveji živini - in služkinjo za domača dela sprejme. Ljubljana, Izanska c. 283.

Pekovskega vajenca

sprejme pekarija Jug, Mengeš 98.

Hlapca h konjem

in za vsa domača dela sprejemam. Plačam 300 din. Zglasiti se osebo: Vič št. 24.

Društva

ki bi rada imela svojo prireditev fotografiranja, naj sporoče na: Foto Pavlovčič, Poljanska c. 12. Legitimacije še za 10 din.

Hranilne knjižice

članice Zadrugne zveze kupim in plačam v gotovini. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Do 100.000« 6973.

Krojaškega vajenca

sprejme Čončič Stefan, krojač, Kranj.

Raznašalca kruha

ki bi opravičeval tudi druga kmečka dela - sprejme pekarija in trgovina Krenos, Zalog.

Telica

ki bo telila drugi mesec, naprodam. Stranjska vas 4, Dobrova.

Prevzitarje

prevzamem. V ponudbi navedite, koliko bi plačali. Ponudbe poslati upravi »Domoljuba« pod »Sigurno« št. 6969.

Majhno posestvo

z vsemi gospodarskimi poslopji, lepim sadnim vrtnom in njivo v ravni legi ugodno na prodaj. Poizve se pri Leopoldu Grebencu »Trebelno«.

Velika prodaja

prvovrstnih koles, živalskih strojev, otroških vozil in raznih drugih predmetov po zelo nizki ceni je pri »Prometu« v Ljubljani, nasproti križevniške cerkve. Tudi ob nedeljah dopoldne odprto.

Služkinjo

pridno, pošteno, za vsa kmečka dela, takoj sprejme Jesterhar Janec, Račica št. 3, St. Vid nad Ljubljano.

Tovarna verig d. d.

Lesce pri Bledu oddelek za pluge

izdeluje najmodernejšje jeklene pluge, okopalnike, osipalnice in izorače za krompir, njivske in travniške brane.

Kmetovalec, zapomni si: njive obdelaš z najmanjšim trudom le, če orješ z Lesce plugom. — Naročila pošlji na:

Lesce plugi, Ljubljana, sv. Petra c. 60

Halo! Gospodinje pozor!

Ali Vam je že znano, da je otvorjena nova trgovina z ostanki in cenejšim oblačilnim blagom, ki ga potrebuje delavec in kmet, v Ljubljani pri Zmajskem mostu, tik ob Ljubljani (kjer je krompirjev trg). **Sv. Petra nasip 29.** Ravno kar je na zalogi veliko ostankov za moške pražnje in delavne obleke meter od 20 do 60 din, veliko ostankov za ženske in otroške pražnje in vsakdanje obleke, ostanki pralne svile, krepov itd. Ravno tako dobite tudi od kosa poceni blagove n. p.: bela kontenina srednja 5 din, najboljša 8-80 din. pisano za srajce srednje 5 din, najboljšje 9 din, tiskovina za predpasnike srednja 6 din, najboljšja na dve strani 9 din, naglavne rute 6 din, žepni robci 1 din itd.

To trgovino je otvorila špeciálno za cenejše blago

znana ljubljanska **F. I. GORIČAR**

ki ima svojo glavno trgovino na Sv. Petra cesti 29, v novi hiši, kjer je velika zaloga boljše blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi izgotovljene obleke, na Sv. Petra cesti 30 pa ima oddelek za nevestine opreme in pohištveno blago (zavese, tepihe, garniture za postelje, perje, žimo in morsko travo i. t. d.). — Torej vse, kar rabite, najdete sigurno v naših **treh trgovinah**, kjer dobite dobro in po nizkih cenah! Naše geslo še vedno drži: **majhen zaslužek, a čim večji promet!**

V vsako hišo »Domoljuba«

HERSAN ČAJ

Vam bo pomagal, da boste, zopet dobili ZDRAVJE s pomočjo zdravih svojstev rastlin. Ne bodite samim sebi sovražniki! Obolenje pri MENI in BOLEČINE PRI MESECNEM PERILU (menstruaciji) Vam bo ublažil HERSAN-ČAJ. Ali Vas ovira DEBELUŠNOST?

Bi bili radi VITKI? Tedaj lahko uporabljate HERSAN-ČAJ. ZAKAJ trpite bolečine REUMATIZMA in PROTINA, če ni treba? HERSAN-ČAJ je sredstvo, ki Vam lahko olajša muke. HERSAN-ČAJ pomaga pri ARTERIOSKLEROZI in HEMOROIDIH (slati žili). Ali res ne veste, da je HERSAN-Čaj dobro sredstvo pri OBOLJENJU ŽELODCA, JETER in LEDVIC? HERSAN-ČAJ se dobi SAMO V ORIGINAL ZAVITKIH v vseh lekarnah.

»RADIOSAN«, ZAGREB, Dukljaninova 1.

Reg. S. št. 1934-35.

HERSAN

Novi župnik je stopil po vasi, da vidi, kako imajo farani na svojih domovih. Pri Dobernikovih je stopil v hišo. V teku pogovora je Dobernik na vse pretege hvalil sebe in svojo družino. »Mi ne pijemo, jaz ne kadim in tudi grde besede ni slišati pri nas.« Komaj je to izrekel, se je potipal po žepu in ker ni našel, kar je iskal, je nadaljeval: »Lej ga zlodja, že spet sem pozabil fajfo v gostilni.

Najcenejše kupite prvovrstno **kolo ali šivalni stroj** v trgovini **Splošne trgovske družbe v St. Vidu nad Ljubljano** (v hiši g. Peršina). Istotam najcenejša popravila rabljenih koles. Dajemo na ugodne mesečne obroke.

Počasni France in leni Janez sta se pretegovala v senci ter se menila, kako bi svet predrugačila, če bi imela moč.

»Če bi bil jaz cesar,« je modroval France, »bi tako naredil, da bi bilo 365 praznikov na leto.

»Tepec neumni,« ga je zavrnil Janez, »potem bi moral vendar vsako četrto leto en cel dan delati.«

Pravi **ribniški fižol** za so-banaško lucerno dobite pri trvdri **FRAN POŠAČNIK**, d. z o. z. v Ljubljani Tyrševa (Dunajska) cesta 33 — Fižol tudi zamenjamo

Stegu je prišel praznike voščit, sedel k peči ter dejal: »Pa sem zares žejen.«

Graparca: »Malo počakajte, vam prinesem vode.«

Stegu: »Jaz sem rekel, da sem žejen, ne umazan.«

**Gnojilne črpalke
brzoparilniki
štedilniki**

GAMA

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabl, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje

Podržaj Ciril, lg 147 pri Ljubljani

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekl. za 150 litrov din 20,—, po pošti din 35,—, 2 steklenici po pošti din 55,—, 3 steklenice po pošti din 75,—.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1.

Cerklja ob Krki.

Dne 18. apr. so zvonovi v Cerkljah ob Krki oznanili žalostno novico, da je umrl v vojni bolnišnici v Zagrebu narednik Franc Zorič. Bil je vrl član mladeniške Marijine družbe, najlepši zglede vsem fantom — ves vdan svojim dobrim staršem. 17 let star je velopil v podoficirsko šolo, kjer so ga spoštovali in ljubili njegovi tovariši, radi imeli pa tudi njegovi predstojniki zaradi njegove značajnosti, pokorščine in pridnosti. O vsem tem je pričal njegov izredno lep pogreb. Zadnjo njegovo poročilo je bilo staršem za god. Naj Bog tolaži dobre žalujoče starše. Lep zglede pokojnika pa naj spodbuja vse fante k lepemu vedenju in življenju. Počivaj v miru, dobri fant!

Svilo ecfir, popelin in krep za poletne obleke dobite po nizkih cenah pri

Oblačilnici za Slovenijo - Ljubljana

Tyrševa cesta 29 (hiša Gospodarske zveze)

Državnim in samoupravnim uradnikom nudimo blago tudi na ugodno mesečno odplačevanje.

V vsako hišo »Domoljuba«!

Slovenski dom

JH NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČA. MO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROCITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICO UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POŠLJE NEKAJ ŠTEVIL LISTA NA OGLED.

Tonček se je vrnil od obiska pri teti. Mama: »No, ali si se lepo vedel, si rekel vsakokrat prosim in pa ne, hvala lepa?« Tonček: »Na ono, hvala lepa, sem čisto pozabil, samo prosim sem vedno rekel.«

Nagrobne spomenike

iz starega pokopališča Sv. Krištofa (ter nove spomenike) po nizki ceni dobite dokler traja zaloga pri kamnoseku **KUNOVAR FRANJO** pokopališče Sv. Kriš, Ljubljana.

Neki zdravnik je stal pred sodnikom kot priča, državni pravdnik ga je hotel malo vkiti: »Zdravniki so dostikrat motite.«

Zdravnik: »Tudi sodniki se.«

»A zdravnikove napake se večkrat zagrebejo šest čevljev pod zemljo,« je pikro pripomnil državni tožilec.

Zdravnik: »Res je, a sodnikove marsikateri riktat vise v zraku.«

Birmanska darile

po nizkih cenah pri

J. VILNAR, urar

Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.

Tine: »Nikoli te še nisem videl delati.« Jaka: »Kako to da ne, mar ne pomagam vsakih deset let pri ljudskem štejuju.«

Birič: »Ali naj pridem jutri po denar?« Mlad zdravnik: »Pridite, le pridite, četudi trikrat, tako bodo ljudje vsaj mislili, da imate veliko bolnikov.«

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubljana, Jugoslov. tiskarna.

BREZPLAČEN PODUK V ISKANJU
ZAHTEVATE BREZPLAČEN KATALOG
MEINEL HEROLD MARIBOR

»Domoljub« stane 36 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, in-rate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košček. — Za Jugoslovanske tiskarno: Karel Ček.